

1926 március 2

SIO

... az István-szék...
... villában...
... igényeket is...
... felmentéseket el...
... szolgálat...
... főrabbiné...
... tin.

RA
RIE

b a késnékül
AL

rotváló por
y az ország területén
igienia
mpontból a legjobban
mert borotváló szer
arcot nem marja
— Ovakodjunk az
rtalmas utánzatoktól
sak az „IDEAL”
elírása a valódi.
ef fodrasz
erdinand 30.

ER
erdinand 66. (Főter)
fárga árú

fonfejgyár
3 telep. Szikvizes és
vegek, valamint: min
mik gyári raktara
és, légi fejek át
egelőnyösebb árban.

aturák

zhöz, va-
zett sárga-
kek gyári
a.

HIDRO
Comp

ta — Cluj
erdinand 65.
3-84.

Szerkesztőség kiadó-
hivatal és nyomda
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
Pop (Brassai-utca) 10
Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
977, 228 és 1047
Sz. N. Sz. — — — 228
Egy szám ára pályaudva-
ron és vidéken is lej 5
Bukarestben — — —

NYELV

3181
I. Disztér 2. II. 8.
Dr. Ramasetter Róbert
POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában
Egész évre — — 1050
Félévre — — — 550
Negyedévre — — 290
Egy hónapra — — 100
Az előfizetési ára „Föld”
című folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejjel drágább
Csehszlovákiában
Egy hónapra — ck 40—
Egyszám ára — ck 2—

1926 Szerda március 3 | Cluj-Kolozsvár * IX. évfolyam * 47 szám | 5686. Ádár 17

A Focker-panama tárgyalásának második napja

Bukarest, március 2. A Focker-panama mai tárgyalása során, a vádirat felolvasására került a sor. A vádirat szerint a gépeket átvevő bizottság egyes tagjai az ország terhére a Focker-céget előnyben részesítették. A bizottság nem vette számon a cégtől azokat a kötelezettségeket, amelyeket az állammal kötött szerződésben magára vállalt. Vétkezők ebben Beroniade ezredes és Mincu kapitány. Beroniade azért, mert nem volt körültekintő a gépek átvetelénél, Mincu pedig a próbapépülésektől tekintett el, ami pedig szintén a szerződés egyik legfőbb pontja volt. A vádirat felolvasása során a hallgatóság közül valaki állandóan közbeszólt és a vádirat egyes pontjait különféle megjegyzéssel illette. Ezért Economu ezredes királyi főhadiszócs tltakozását jelentette be s akkor kiderült, hogy a közbeszóló Negulescu, a nearágen e kérdéssel kapcsolatban leteremtésében volt ezredesnek az ügyvédje.

Aláírják a román-lengyel katonai szerződést

Bucuresti Bukarest, március 2. A román-lengyel barátsági szerződés elkészült és a napokban már alá is írják. Az új szerződés abban különbözik a régítől, hogy az nem csak Oroszország ellen jövő támadásokra, hanem bármilyen támadásokra szól.

A kisantant fenn akarja tartani Magyarországon az ellenőrzést

Bukarest, március 2. Az „Ádeverul” írja: „Juniusban tudvalevőleg lejár Magyarország pénzügyi ellenőrzésének első periódusa. Magyarország kérti fogja akkor az ellenőrzés megszüntetését, de szemben fogja magát találni a kisantant államaival. A kisantant ugyanis nemcsak, hogy nem egyezik bele az ellenőrzés megszüntetésébe, hanem követelni fogja azok megszüntetését.”

Párizs lapok szerint a legközéletibb kisantant-konferenciára foglalkozni fog a magyar kérdéssel és Magyarország ellen követeli fogja a leszerelésük zöméből végrehajtását, mert a legutóbbi bankkriszistái hibálgatások során olyan ásvék merültek fel, hogy Magyarországon titkos egyesületek működnek a kisantant-államok ellen.

Nagy tőzsdekrach Newyorkban

New-York, márc. 2. A tőzsdei kölcsönök tömeges felmondása következtében a mai tőzsdén óriási panik volt. Az értékpapírok ára tízezer-ötven dollárig esett. Egyes értékek olyan alacsony kurszusra zuhantak, amilyenre egy év óta nincs példa. Szerencsére a kontinens is meg volt lepve és nem tudta kihasználni a helyzetet, úgy hogy zárlat felé valamelyes javulás állhatott be. Tőzsdei körök mindenesetre félnek, hogy a jövő hét súlyos válságot fog hozni a newyorki tőzsdén.

Chamberlain nem megy Genfba?

London, március 2. Parlamenti körökben tegnap nagy izgatottságot keltett Chamberlain azon kijelentése, hogy lemond a népszövetségi delegáció vezetői tisztségéről és nem utazik Genfba, ha a kormány nem járul hozzá álláspontjához és szabadkezet ad a tanács tagok számára ügyében. A né eteltéréseket azonban az utolsó percten sikerült elsimítani, mert hírek érkeztek arról, hogy Chamberlain mégis el fog utazni.

Jobboldali diktatura készül Németországban

Berlin, március 2. A „Berliner Tageblatt”-hoz hírek érkeztek arról, hogy a német jobboldali diktatori hatalommal felruházott direktoriumot követelnek Németország élére. A kámpóskereszetek a legélesebb rágalmasági hadjáratot intézik Hindenburg ellen. A „Berliner Tageblatt” követeli, hogy a hatóságok vessenek véget a fiatalberek garázdálkodásának.

Uj küzdelem előtt

Irta Dr. Fischer József
az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke

A községi választások, mint minden helyi érdekű választás, rendszerint szűke helyi jelentőségű csatározások jegyében folynak le. Ez a dolog természetesen rendje. A községi közgazgatást mentesíteni kell az országos politika esélyeitől.

Hogy a most lezajlott községi választások mégis országos politikai jelentőséget nyertek, annak okát a mi speciális politikai viszonyainkon főként abban kell keresni, hogy az új országhatárok megvonása óta ez a választás volt az első alkalom arra, hogy az ország politikai tényezői szerezzenek tartásnak a saját és mások politikai tartalékjai felett.

A községi választásokon résztvevő minden politikai egység felállítja teljesítményei mérlegét; barát is, ellenfél is törekszik a különböző erőtényezőket reális számbavételére. Hiszen külsőben állunk az országos választásoknak és fontos tudni, hogy az előmérkőzésnek tekinthető községi választásokon ki milyen súlyosnak találta magát.

A községi választás kiváló alkalom volt a zsidóság erőinek számbavételére is.

Önértékeléssel állapíthatjuk meg, hogy a zsidóság ez alkalommal a politikai tevékenységnek és érettségnek fényes tanujelét adta. Minden túlzás és erőnk tulbecsölése nélkül mutathatunk rá, hogy szövetségeseinknek igen értékes segítséget nyújtottunk.

Akik a régmúlt politikai divat szerint választási korteszegérekkel, fenyegetésekkel, vagy más hasonló választási fogással akarták a zsidóságot a választási urnák elé terelni, kezerien csalódtak. Ép ily csalódás érte azokat is, akik a konkolybintó szerepét vállalva, a zsidóság erőinek megosztására törekedtek, nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy a megosztott és így erődenné tett zsidóság követeléseivel mentől kevésbé kelljen számot vetni. Ezenben, akik fegyverbarátságot ajánlottak a zsidóságnak, azok becsületes küzdőtársat kaptak, komoly szövetségést, aki az adott szót megtartja és aki súlyos kockázatok árán is a vállalt politikai harcban férfiasan helytáll.

Ez a választás bemutatja az új zsidó típust: a nem meghunyászkodó, egyéni előnyöket nem hajhászó, csakis magasabb érdekeket szem előtt tartó és népi egységre törekvő, öntudatos zsidót.

Még le sem zajlott az első küzdelem, máris új harcra kell felkészülni. Alig hónapok, esetleg csak hetek választanak el az általános választásoktól.

Erre az alkalomra fokozott erővel kell megszerveznünk a zsidó tömegeket. Még szélesebb alapokon kell kiépíteni az országos zsidó választási blokkot. Ez a blokk a községi választások alkalmából is a zsidóság túlnyomó nagy többségét egyesítette magában. A általános választásokra aként kell felkészülnünk, hogy egyetlen zsidó se maradjon ki ebből az oly értékesnek és akcióképesnek bizonyult alakulatból, amelyet a zsidó öntudat, tettevétség és egység szimbólumává kell kifejleszteni.

Ha voltak még habozók, kételkedők, kik nem ismerték fel a zsidó egység erejét, most, a községi választások nagy teljesítményei után, biztonnal meggyőződtek a zsidóság egységes fellépésének sorsdöntő jelentőségéről. Ez nem kételkedem benne a tapasztalások után, hogy minden zsidó, pártállásra való tekintet nélkül, ki fog tartani a zsidó választási blokk mellett.

A mi szervezkedésünk nem irányul senki ellen. Mi csak önmagunkat akarjuk megerősíteni, hogy kivívassuk a zsidóság számára az ötéves megillető jogokat. Senki sem veheti tőlünk ezt megillető jogokat. Senki sem veheti tőlünk rossznéven, hogy ebben a küzdelemben első-

sorban a magunk erejére akarunk támaszkodni, mert hosszú tapasztalás vezetett minket arra a meggyőződésre, hogyha a magunk erejéből nem tudjuk jogainkat kiküzdeni, másokra nem támaszkodhatunk. Ezért mindenki, akinek tisztázni kell a pártszervező, vagy más elfoglaltság el nem homályosította, természetesen fogja találni, ha a zsidóság tovább is szervezkedik, igyekszik erőit egyesíteni, hogy annál nagyobb sulyal léphessen ki a politikai küzdeporondra.

Mirdez természetesen nem jelenti azt, hogy nehéz küzdelemben ne keressük a velünk sok tekintetben azonos célokért küzdők fegyverbarátságát. És itt az ország demokratikus pártjai mellett elsősorban a velünk együttélő kisebbségekre gondolok. Nem rajunk mulott, hogy a községi választásokra nem sikerült a kisebbségek közös frontját létrehozni; mi minden tőlünk telhető megteztünk, hogy ezt a választási küzdelmet ne egymás ellen, hanem egymás mellett vívjuk meg. És habár a kisebbségek erőinek megosztása kétségtelenül kedvezőtlenül befolyásolta a kisebbségek esélyeit, ma — befejezett tények után — nem látom célját a multa vonatkozó rekriminációknak. A kisebbségi közéletből ki kell kapcsolni a lefolyt küzdelem hevében felszínre került ellentéteket és a multtal legfeljebb annak tanulságai szempontjából foglalkozunk: igyekeznünk kell az elkövetett hibákat a jövőben elkerülni és a kisebbségek közös akciójában rejlő erőt a kisebbségi sors megjavítására kihasználni.

A kisebbségek le kell vonják sorsközösségük természetesen következményeit és a demokrácia oldalán közös fronton kell tömörüljenek jogaik kivívására. Közös front és demokracia, ez a kisebbségi kérdés megoldásának a sarkpontja.

Közös front nélkül mindig lehetséges lesz, hogy a kisebbségeket éppen a legnehezebb, sorsdöntő pillanatokban politikai cselfogásokkal szembeállítsák egymással. Ez pedig, meggyőződésem szerint, végzetesen hátráltatja a kisebbségi jogok érvényesülését. Ha ígérnek is látszólagos előnyöket az egyik kisebbségnek, de ugyanakkor a másikat számba se veszik, — az így elért előnyök nem maradandóak és a kisebbségi sors megjavítására nem alkalmasak. A dolog természeténél fogva elképzelhetetlen, hogy ugyanazon országban élő kisebbségek különböző elbánásban részesüljenek, lehetetlen tehát hinni részlegesen nyújtott kedvezmények ösztinteségében és csakis általános érvényű, intézményesen biztosított jogok törvényhozási elismerésétől lehet várni a kisebbségi sorsban élők helyzetének megjavulását.

Amde a kisebbségi jogok ily intézményes biztosítását hiába várjuk oly kormányzattól, amelynek kormányzati alapelvei szöges ellentétben vannak a kisebbségi jogok elismerésének koncepciójával. Egyedül demokratikus kormányrendszer mellett lehetséges olyan politikai atmoszférának kialakulása, amely biztosíték arra, hogy a kisebbségi jogok nemcsak papírosan lesznek meg, hanem azok az életben reális valóságokként érvényesülhetnek is. A demokracia napsütése az egyedüli biztos gyógymód a kisebbségellenes törekvésektől inficiált túlzó sovinizmussal szemben és ezért minden más kísérletezés hiábavaló energiapazarlás cupán.

Közös front és demokratikus kormányzás, erre kell törekednie minden kisebbségi politikusknak és mentől előbb eszmélnék rá erre az igazságra a kisebbségek, annál hamarabb jutnak el a kitűzött célhoz: a teljes polgári jog-egyenlőséghez.

A Palesztinahivatal közleményei

A pészáchi Palesztinakirándulásra vonatkozólag megkaptuk az utasításokat s ezek a következők:

1. A pészáchi kirándulásakor sem biztosítékot a konzulnál letenni, sem 50 fontot a megérkezéséskor felmutatni nem kell.

2. A pészáchi turistáknak úgy kell menniük, hogy április 2. előtt már Palesztinában legyenek és május 15-ig előtt el kell hagyniuk az országot.

3. Nem mehet ki mint pészáchi turista az, akinek kérése végleges letelepedésért Palesztinába már a konzulnál járt.

4. Csak az mehet ki a kiránduló csoporttal Palesztinába, akiért a Palesztinahivatal felelősséget vállal, hogy visszatér május 15-e előtt.

5. A kirándulás csak csoportban történhet; a csoport listáját 7 nappal a vízmozgás előtt, tehát 9 nappal a hajóindulás előtt, be kell terjeszteni a konzulhoz E rendelkezés alapján a március 12-iki „Dacia“ (román), a március 17-iki „Asia“ (francia), továbbá a március 24-iki „Dacia“ (román) hajóval lehet Palesztinába indulni. A 24-iki „Dacia“ hajó 28-án, érev pészáchkor érkezik Haifába.

Fentiak alapján felkérjük mindazokat, akik a pészáchi kirándulásban résztvenni óhajtanak, hogy sürgősen jelentkezzenek a Palesztinahivatalban és hozzák el személyesen a február 23-iki „Uj Kelet“-ben közölt szükséges aktákat.

6. A kirándulásban csak 18 éven felüliek vehetnek részt.

A nagyváradi körzet konferenciája.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nagyváradi körzete márc. 14-én tartja meg konferenciáját, amelyre a körzet területére eső helycsoportokat és a többi körzetek képviselőit ezúttal is meghívja. A konferencia tárgyalásának helyét, megkezdésének pontos idejét és tárgysorozatát legközelebb közölni fogjuk.

A kolozsvári Aviva, Ezra, Hasmonaea és Barisszia

ifjúsági egyesületek március 7-én a Magyar Színházban matinét rendeznek. A matiné programját a legkiválóbb művészi erők adják elő, amely iránt már most nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség körében. Jegyek a színház jegypénztáránál és a Barisszia irodájában, Calea Regale Ferdinánd 48. szám alatt kaphatók. Rendes helyárak.

Barisszia-kulturdélután Tasnádon.

Március 7-én tartja első kulturdélutóját a tasnádi Barisszia. A Barisszia először egy kulturstély

Akiba

Irtó Giszalay János

Józan ésszel gondolni se lehetett arra, hogy a szerelmesek a gögös nagyur elé lépjenek, és apai beleegyezését kérik. De Akiba kemény parasztkarata és pusztító erejű szerelme keresztül gázolt a meggondolásokon. Ha nem lehet az apa beleegyezésével, akkor meg kell lenni az apa tudta nélkül, titkosan, de mindörökké egymáshoz láncolóan és mindörökké széttéphetetlenül. A leány nem döbbsent meg Akiba vakmerő, sorsot eldöntő akaratától. A szerelem ő benne is épen olyan olthatatlan tüzzel égett, mint Akibában és mert nem látott más lehetőséget, magát adó szent megfeledkezéssel egyezett belé a titkos házasság gondolatába. De volt egy feltétele. Mintha csak régi, szép mesékben: a szerelmes leánynak volt egy végtelenül súlyos és elengedhetetlen feltétele. Nem akart lemondani arról, hogy apjának beleegyezését, ha utólag is, de egyszer mégis csak megnyerje és nem akart lemondani arról sem, hogy szerelmesét, akit ő, paraszt gunyája ellenére is, minden emberek fölött állónak ösmert meg, méltó becsülésben és tiszteletben lássa a társadalom előkelői között. Mindennek elérésére pedig csak egyetlen eszköz volt lehetséges. Akibának meg kellett ígérnie, hogy most, meglelt férfikorára, beáll iskolágyerekeknek és tanulni fog. Először csak otthon és titokban, később, ha az elemi ösmereket megszerzte, valamelyik tudományos akadémián mint hallgató, de mindaddig, amíg a legnagyobb tudósok is hódolattal fognak meghajolni tudása előtt. Akibát bizonyára megdöbbsentette szerelmesének ez a feltétele. Ha azt kívánta volna tőle, hogy Góg és Magóg népének legendás őriásaival birkózzon meg:

megrendezését határozta el, de mivel az engedélyt a bójtre való tekintettel csak este 9 óráig adták meg, csak kulturdélután rendez. Karinthynak „Visszakérem az iskolepénzt“ című vigjátékát fogják előadni, ezenkívül változatosabb teszik a műsort különböző magánzámok, szavaltatok, morolga, aktus stíriák. Azt est tiszta jövedelmét a Kereskedői Bank javára fogják fordítani.

A bécsi bíróság megbélyegezte az antiszemita gazdasági politikát

Két és félhónapi szigorított fogságra ítélte a „Kereskedői Bank“ igazgatóit, Hajssa zsidóellenes jelszavakkal keresztény pénzek után

(Bécs, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától)

Az osztrák főváros egész lakosságát izgalomban tartja a „Kereskedői Bank“ vezetőségének, család bukás miatt, a bécsi bíróság által történt elítéléséért. Az ítélet annál nagyobb feltűnést keltett, amennyiben a bíróság az elmarasztaló ítélettel tulajdonképpen a „Kereskedői Bank“ által folytatott antiszemita gazdasági politikát bélyegezte meg.

A tárgyaláson, amely négy napig tartott, nyilvánvalóvá lett, hogy a gazdasági antiszemitaizmus jelszavával a bank vezetősége milyen lelkiismeretlenül vezette félre klienseit. Azzal az ürüggyel, hogy a zsidó bankok nem alkalmasak az árja pénz kezelésére, száz és száz keresztény kereskedőtől kicsalták vagyonukat. Rendszerint azzal szédítették a feleket, hogy a zsidók kapitalisták, a zsidó világalum meg erősítésére használják fel a keresztények pénzét. Csupán a „Kereskedői Bank“, amely az egyetlen tiszta árja pénztintézet az osztrák fővárosban, alkalmas arra, hogy a keresztény betétesek pénzét kezelje.

A tárgyalás során bebizonyosodott, hogy a bank vezetőségét ennek az antiszemita gazdasági politikának hirdetésében a legönzöbbszándékok vezették és hogy a betétesek pénzét a legújabb spekulációkra használták fel. Az egyes bankigazgatók valóságos fényűző módon éltek és így a bankot készakarva a tönk szélére juttatták. Arról, hogy hogyan kell egy pénztintézetet kezelni, természetesen sejtelmük sem volt. Szaktudásukat antiszemita jelszavakkal helyettesítették. Minthogy valóságos politikai organizációnak tartották magukat, a mértékadó gazdasági körök gyakran bocsátottak nagyobb összegeket rendelkezésükre. Ugyanakkor, amikor az osztrák Nemzeti Bank mindenféle hitelnyújtást elutasított, a „Kereskedői Bank“nak milliárdokat utalt ki. A hatóságok is sokkal előzékenyebben viselkedtek a „Kereskedői Bank“ kal, mint más pénztintézetekkel szemben.

Amikor Fri egy évvel ezelő nagy még bizo örökét átvegye megtudni, men az Elnök. Egy Hindenburg kö kezökben volt.

Amikor Fri egy évvel ezelő nagy még bizo örökét átvegye megtudni, men az Elnök. Egy Hindenburg kö kezökben volt.

— A birod fogadta el anna esetre nehéz m kedvelői szerep pedig belső kie — Szerzett

— Az emb kerül, már neh nie. Ne gondol vonultan él é társaságoktól.

mélyiségek, aki voltak, Hinder minden fogadta

ügyminiszter, politikailag egy hogy a monarch nős figyelembe csen. Rendszer nek a nagykö

azonban semm ezekhez baráti talán csupán l seltetik.

— Régi kat látogatni?

— Magától porosz hadügy szernagy, vala nemzeti párt ve barátság fűzi e főhadiszállásm hoz. Az elnökö

órái szerdán de Elnök menyé, lesége látja el

— A fiatal repe tölt be az

— Az össze nők és a pártv között. Az elnö tika osztályok zeti, aki iránt viseltetik.

— Hány os irodája?

— Hárombó élén dr. Doehle ügyiből, smel kormányfőtaná nek élén a fiat

— Ezek uj

— Nem, m denburg uralom szükséges, hogy sokat eszközölje emberismerő v

— Szokta Ebe demokrata Ebe

— Ritkán.

hosszabb előadé ellen folyt mag denburg teljes volt, hogy ez a keveset törődik izben, valami j amint azt mond elhunyt birodal

— Ritkán.

Eihizott „Ferencz Jó elömozdítja könnyeddé te a Ferencz

dásnál is reg egy harmadp deli. Kaphat gériákban és

* Most jelent meg. Wells: A tengeri tündér 121 lej, Gobineau: A renaissance (500 oldal illusztrációkkal) 220, Conan Doyle: A tilfordi hákaka 290, Ljeszkov: Sganarell 200 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

kacagva vállalta volna. A férfiszerelem olyan büszke erővel töltötte meg minden izmát, hogy úgy érezte, öklének egyetlen csapásával óriásokat tudna a porba sujtani. De hogy ő tanuljon, tanulni kezdjen, tudós legyen be öle: öbelöle, aki meglelt férfikorára irni-olvasni is alig tud és aztán elmenjen tudós akadémiákra, rabbik tanítványának, azok közé a rabbik közé, akikre olyan féktelen haraggal gondolt mindig, akiket népvészteknek tudott, nemzetárulóknak tartott és hogy végre ő belöle is olyan tudós legyen, aki haszontalan, meddő jogi vitatkozásokkal, istenes gondolat csúrés-csavarásokkal szédíti a tömegeket: nem, ez ellen a lehetőség, a józan ész és lelkeknek minden ellenszenvé egyaránt tiltakozott. De hát:

„erősebb miként a halál a szerelem, pokolnál keményebb mind, ami szenvedély, szikrái, szikrája tüznek, istennek lángja...“

és Akiba megfogadta a szerelmesének. Tanulni fog.

Az első leckék keservesek voltak, telve kemény akarattal és rajongó szerelemmel. Nem nehéz ezeknek az első leckéknek verejtékes gyönyörűségét magunk elé képzelni. Akiba, teljesen műveletlen, irni-olvasni is alig tudó pásztorember volt és még a bibliát, a Mózes öt könyvét sem ismerte. De a biblia, Mózes törvénykönyve, minden zsidó tudományoknak szent alapköve és mielőtt bármiféle továbbhaladásra gondolhatott volna, ennek az Örök Könyvnek titkaiba kellett behatolnia. Hogy ki volt az első tanítómestere, azt se nehéz kitalálni. A tudás alapelemeit észrevétlenül, feltűnés nélkül kellett megszerezni és a tudatlan pásztornak sem ideje, sem egyéb lehetősége nem volt ahhoz, hogy a közelében élő tudósok tanítványul szegődjön, vagy hogy nappali előadásai-

kat hallgassa. De nem is volt erre szükség. Szerelmese és most már titkos felesége, a gazdag Kaba Savua leánya, épen elég műveltséggel rendelkezett ahhoz, hogy férjét lassan bevezesse a zsidó tudomány alapelemeibe: a biblia ösmertébe. És kezdetét vette a világ egyik legszudálatosabb idillje. Esténként ott ültek, összebujva Akiba kunyhójában és mécsvilág-nyénél a nagy darab pásztor és a fiatal, ragyogó szépségű asszony, előttük Mózes szent törvénykönyve, a férfi kemény, kerges ujjai a sorokon, szemöldéi össze-összerándultak a nagy igyekezetben, úgy betűzte el-elakadva az ismeretlen szöveget és a szerelmes asszony lelke odatapadt az engedelmességre nem akaró férfiszájra, olykor-olykor közbeszólt, segítve, biztatva és amikor a súlyos paraszt már nagyon beléfaradt a nem neki való munkába: egy bizelgő, köszönő, szerelmes csók új erőt és új akaratot öntött lankadó lelkébe. Csudálatosan szent, titkos éjszakák voltak ezek, méltók a legnagyobb költő tollára és méltók a festő ecsetére: földi szerelem és égi szerelem, csók és biblia, lilium és cédrus. egymás mellett, egybefonódva, egymás árnyékában és egymás sugárasságában, egymásért és egymásnak. Az Isten szerető mosolygása lebegett ezeken a csudálatosan szent, titkos éjszakák fölött.

És a titkos tanulás egyre könnyebbé, egyre izgatóbbá vált. Nemcsak azért, mert csók volt a jutalom és csók volt a biztatás, hanem valami egészen más, váratlan dolog is közrejárt. Akiba kemény, végzetesen zsidó lelke rádöbbsent a bibliára. Mennél jobban behatolt Mózes könyveibe, annál nagyobb távlatok nyíltak meg szeme előtt és Mózes szavaiban, gondolataiban, törvényeiben megjelömbenve ismert rá a maga gondolataira, a maga világlátására: saját magára.

Folytatása következik.

zatossá teszik a másort
avalatok, morolög, aktu-
a jövődmét a Keren
itani.

antiszemita

Bank igazgatóit.
tek után

felvirágzásához hozzá-
Bank bukása, amit
ndáivül kihasználtak.
annak idején cikkek
dákrol és így nem le-
vezetett közönség álta-
zét az antiszemita jel-
kedői Bank ba vitte.
összeomlása nem áll
eretes, hogy az ugyan-
Boden-Bank vezér-
al menekülhetett csak
t való elítéltetés szé-
járás folyik a gráci és
kok ellen, amelyek a
z trüggyel, hogy ha-
aját zsebükbe sütyesz-

ereskedői Bank igaz-
vezérigazgatóval, két
ogeagra ítélte, amelyet
egy bójtnappal szigo-

ROL
d torokfájástól
ABLETTA
ndenütt.

Wells: A tengeri tűn-
renaissance (500 oldal
n Doyle: A tilfordi hid
narell 200 lej. Kaphatók
an.

s volt erre szükségé.
titkos felesége, a gaz-
épen elég műveltség-
ogy férjét lassan be-
alapelemeibe: a bibé-
t vette a világ egyik
Esténként ott ültek,
jában és mécsvilág fé-
ztor és a fiatal, ra-
előttük Mózes szent
emény, kérés uija a
összerándultak a nagy
e el-elakadva az isme-
telmes asszony lelke
nedni nem akaró férfi-
szükséges, segítve, biz-
paraszt már nagyon
ló munkába: egy hi-
csók új erőt es új
lelkébe. Csudálatosan
k ezek, méltók a
és méltók a festő esce-
ni szerelem, csók és
gyamás mellett, egybe-
ban és egymás suga-
egymásnak. Az Isten
t ezeken a csudálato-
főli t.

yre könnyebbé, egyre
azért, mert csók volt
biztatás, hanem va-
n dolog is közrejár-
zetesen zsidó lelke rá-
él jobban beléhatolt
nagyobb távlatok nyil-
lózás szavaiban, gon-
megelőbbenne ismert
maga világlátására:

vetkezik.

Hogyan él Hindenburg elnök

Dr. Arthur Kürschner, a kitűnő
berlini újságíró írja az alábbi érde-
kes cikket:

Amikor Friedrich Ebert birodalmi elnök
egy évvel ezelőtt elhunyt, Hindenburg tábor-
nagy még bizonyára nem gondolt arra, hogy
örökét átvegye. Annál érdekesebbnek tartottuk
megtudni, mennyire élte bele magát hivatalába
az Elnök. Egy vezető személyiség, aki jelenleg
Hindenburg közvetlen környezetében él, követ-
kezőkben volt szives felelni kérdéseimre:

— A birodalmi elnök csak nehéz szívvel
fogadta el annak idején a jelöltetést. Minden-
esetre nehéz megmondanom, vajjon csupán mű-
kedvelői szerepet játszik-e Hindenburg, vagy
pedig belső kielégülést is talál hivatásában.

— Szerette-e új barátokat elnöksége óta?
És megtartotta-e a régieket?

— Az embernek, ha a nyolcvanadik évébe
kerül, már nehéz dolog új baráti kört szereze-
nie. Ne gondolja azonban, hogy az elnök vissza-
vonultan él és hogy elkülönítette magát a
társaságoktól. Ellenkezőleg. Mindazok a szem-
élyiségek, akik a régi Elnökhöz hivatalosak
voltak, Hindenburghoz is eljárnak. Így például
minden fogadtatáson jelen van a porosz bel-
ügyminiszter, akivel egyébként Hindenburg
politikailag egyáltalában nem érintkezik. Arról,
hogy a monarchista körökét valamilyen kü-
lönös figyelembe részesítene az Elnök, szó sin-
csen. Rendszerint minden estélyen megjelen-
nek a nagykövetelek és a kormány tagjai. Azt
azokban semmisetre nem állíthatom, hogy
ezekhez baráti viszony fűzi. Ilyen érzelmekkel
talán csupán Luther kancellárral szemben vi-
selteik.

— Régi katonai bajtársai meg szokták néha
látogatni?

— Magától értődik. Elsősorban a régebbi
porosz hadügyminiszter, von Heeringen tábor-
szemagy, valamint Tirpitz admirális, a német-
nemzeti párt vezetője szokták felkeresni. Intim
barátság fűzi ezenkívül Hindenburgot legutolsó
főhadiszállásmesteréhez, Groener tábornagynak
hoz. Az elnökségi palota legkedvesebb fogadó
órái szerdán délután szoktak lenni, amikor az
Elnök megye, az ifjú Hindenburg őrnagy fe-
lesége látja el a ház urnőjének tisztét.

— A fiatal Hindenburg őrnagy fontos sze-
repe tölt be az Elnök mellett?

— Az összekötőtiszt szerepét játsza az Elnök
és a pütvézérek, valamint a miniszterek
között. Az elnökségi kabinetirodát és a politi-
kai osztályokat dr. Meisner államtitkár ve-
zeti, aki iránt Hindenburg teljes bizalommal
viseltetik.

— Hány osztályból áll az Elnök kabinet-
irodája?

— Háromból. Egy belügyiből, amelynek
élén dr. Doehle miniszteri tanácsos, egy kül-
ügyiből, amelynek élén von Erdmannsdorf
kormánytörantsos és egy hadügyiből, amely-
nek élén a fiatal Hindenburg őrnagy áll.

— Ezek új emberek?

— Nem, már Ebertnél is szolgáltak. Hin-
denburg uralomrajutásakor ki is jelentette: „nem
szükséges, hogy irodámban személyi változtatá-
sokat eszközöljek. Elődöm okos politikus és jó
emberismerő volt.“

— Szokta Hindenburg emlegetni a szociál-
demokrata Ebert nevét?

— Ritkán. Amikor átvette az elnökséget,
hosszabb előadást tartatott magának az Ebert
ellen folyt magdeburgi hazaárulási perről. Hin-
denburg teljes mértékben azon a véleményen
volt, hogy ez a per tarthatatlan. Egyébként
keveset törődik elődje dolgaival. Csupán egy-
 ízben, valami jelentéktelen ügynél, hallottuk,
amint azt mondta: „Hogyan is tehettem ezt az
elhunyt birodalmi elnök ur!“

Elhizott egyéneknek a természetes
„Ferencz József“ keserűvíz hatalmasan
előmozdítja az anyagcserét és a testet
könnyedé teszi. Több orvosprofesszor
a Ferencz József-víz szivelszírosor-
dásnál is reggel, déln és este, egy-
egy harmadpohárnyi mennyiségben ren-
deli. Kapható gyógyszertárakban, dro-
gériákban és fűszerüzletekben. 7

Horthy kabinetirodájából indult ki
a Vázsonyi-ellenes merénylet?

Vannay Lászlónak írásbeli megbízása volt Vázsonyi, Horváth Zoltán és a félegyházi
polgármester meggyilkolására. Az ellenében a kompromittáló levél nyilvánosságra
hozatalát követeli. Gróf Károlyi Imrét bírói határozattal kényszerítik a vallomásra

(Budapest, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A demokratikus ellenzéki pártok megbí-
zottjai hétfőn este értekezletet tartottak, amelyen a politikai helyzettel foglalkoztak. Megvitatták
Rakovszki belügyminiszter mai nyilatkozatát, amelyben beismeri, hogy Vannay László a gödöllői
főszolgabírótság alkalmazottja — és a Vázsonyi ellen elkövetett merénylet előtt magas összekötőtí-
seire hivatkozott és egy levelet mutogatott, amelyet a kabinetiroda főnöke írt és abban bizal-
mas megbízás teljesítésére hatalmazta fel. Kiderült az is, hogy Vannay László odanyilatkozott,
hogy neki husz-harminc megbízható embere van, akik azt fogják tenni, amit ő akar. Vannay
el akarta pusztítani Horváth Zoltán nemzetgyűlési képviselőt és a félegyházi polgármestert is.

A belügyminisztérium megállapította a negyedik kerületi főkapitányság nyomozása alapján,
hogy Vannay László nyilván nemlétező magas összekötötéseivel hivatkozott és a kabinetiroda
főnökének minden bizonnyal hamisított levelére hivatkozott, hogy ezzel nyomtatékot adjon an-
nak az állításának, hogy husz-harminc mindenre elszánt ember áll rendelkezésére. Ez nemcsak
közokirathamisítás, hanem kormányzósértés is, amely hivatalból üldözendő és kimeríti a rágal-
mazás, közokirathamisítás és az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló bűncselekmé-
nyek kritériumát is.

A demokratikus ellenzéki pártok követelik, hogy Vannay László ellen kormányzósértés és
a fent felsorolt bűncselekmények miatt az eljárás haladéktalanul megindítsák, továbbá, hogy
a belügyminiszter a szegedi főkapitány jelentését most már haladéktalanul, összes mellékleteivel
együtt, teljes szövegében nyilvánosságra hozza. Valószínű ugyanis, hogy a kérdéses levél tényleg
létezik, azt valami magasállású személyiség adhatta ki és ezért olyan fontos az ellenzéknek, kü-
lönösen Vázsonyi Vilmosnak, Pakots Józsefnek, Fábrián Bélának, Payer Károlynak, Farkas
Istvánnak, Szabó Imrénnek, Nagy Virgének, Hegymegi-Kiss Pálnak és Mónus Illésnek, a szociál-
demokratapárt titkárnak, hogy az iratok nyilvánosságra kerüljenek.

Vannay Félegyházán mondotta azt, hogy a kabinetirodától kapta ezt a levelet, Félegy-
háza pedig a szegedi rendőrség hatáskörébe tartozik.

Párisból hétfőn a „Pesti Napló“ a következő
táviratot kapta:

A „Figaro“ bécsi jelentése szerint a frankgyű-
ben egy új név merült fel Kalten Márk János
német újságíró személyében, aki, értesülésünk sze-
rint, Windischgrätz herceggel, annak svájci tartó-
kodása alatt, bizalmas összeköttetésben állott. Her-
ceg Windischgrätz, amint ismeretes, 1919-ben
Svájcbra utazott és itt ismerkedett meg Kaltenmark
Jánossal, aki rövid idő alatt a herceg legbizalmas-
sabb emberévé lett és a herceg pénzén megalapi-
tott egy „Agence Centrale“ nevű sajtóügynökséget,
amelynek székhelye Luzernben volt. 1920-ban
Kaltenmark ezt az ügynökséget Genfben helyezte
át és ettől kezdve a herceg minden ténykedésé-
be volt avatva. 1920-ban ez a sajtóügynökség a
csehek ellen indított éles propagandát. Kaltenmark
a Fribourghban megjelenő „Liberté“ című lapban
és a genfi „La Suisse“ című lapban ilyenirányú
cikkeket helyezett el. A párisi lap jelentése szerint
Kaltenmarknak sok köze van a frankgyűhöz is.

Károlyi Imrét letartóztatják?

Politikai körökben a hétfő esti órákban rend-
kívül élénken tárgyalták gróf Károlyi Imrénnek a

rendőrségen délelőtt történt másodszeri kihallgatá-
sát, amelyen a gróf egy nagyfontosságú kérdésre
nem volt hajlandó felvilágosítást adni, még pedig
arra, hogy honnan meríti tudomását Teleky Pálnak
Windischgrätzal folytatott megbeszéléseiről, vagyis
mi az az okirat, amelyre szüntelenül hivatkozik.
Tekintettel arra, hogy Károlyi a vallomást erre a
kérdésre megtagadta, a francia detektívek köréből
ugy értesül a „Pesti Napló“, hogy óriáslag fogják
kényszeríteni a vallomás megtételére, amelyet, ha
megtagadna, a törvény értelmében letartóztatásig
és fogságig terjedhető büntetés torol meg.

Ujabb kormányválság?

A frankgyűgyel kapcsolatban újból kormány-
válság hírek terjedtek el. A „Pesti Napló“ azt írja,
hogy az egységes pártban komoly bomlási folyamat
kezdődött. Egyelőre egyik hír sincs megerősítve,
azonban szükségesnek tartják, hogy Bethlen maga
vegyen részt a parlament mindazon tárgyalásain,
amelyeken a frankgyűgyről van szó. Éppen erre való
tekintettel ma elnapolják a Házát március 11, vagy
12 ig. Így elmaradnak a szerdára bejegyzett inter-
pellációk. Előrelátható tehát, hogy nyolc-tíz napig
a magyar politikában szélsémd áll be.

Vannay fegyveresen akart Pest ellen vonulni

A nemzetgyűlés hétfői ülésén folytatták a frank-
vitát. Farkas István az első szónok, aki a követ-
kezőket mondja:

— A kormányzat 1919 óta azon a feltevésen
épült fel, hogy itt forradalmi állapot és ellenforra-
dalom van és hogy a kormánynak ezért szüksége
van a terror-szervezetekre. Ezektől a szervezetektől
a kormányzat nem tud szabadulni. Így történhetett,
hogy számos gyilkosság elkövetőt nem büntették
meg. A frankhamisítás Bethlen kormányzati rend-
szeréből keletkezett, amikor is a hazafiasságot hasz-
nálták fel ürügyül a becstelenségek elkövetésére.
A kormány két és fél hónapon keresztül tussolta a
frankhamisítást és kompromittálta az egész világ
előtt Magyarországot. A belügyminiszter nagyon
kedélyesen fogta fel a dolgot és úgy látszik, hogy
a csongrádi és erzsébetvárosi bombamerényleteket
is így kenték el. A belügyminiszter barátságos
nyomozása Nádoszyval szemben érthető, mert két-
ségtelen, hogy együtt akarták eltusolni a frank
ügyet.

Ebben a hangnemben folytatja beszédét, támadja
Zadravecz püspököt és azzal fejezi be beszédét,
hogy a korgó gyomrokat nem fogják terrorral meg-
nyugtani.

Ezután Eörfly (egységspárti) szólal fel és vé-
delmébe veszi a kormányt. Részletesen fejtegeti, a
frankbizottság kiküldésével kapcsolatban, a jogi és
politikai felelősség kérdését. Kijelenti, hogy a jogi
felelősséget nem lehet a kormánnyal szemben meg-
állapítani. A politikai felelősségről pedig büntető-
jogilag nem lehet szó.

Rassay: A gyakorlatban megvan!

Eörfly: A bizottság kiküldése nem volt sze-
reces dolog. Ép ideje volt, hogy kijöjünk ide a
nemzetgyűlés elé. A bizottság munkája nem lehet
jó, nem csak a bizonyítás lehetőségének hiánya
miatt; hanem az egész kérdés megoldhatatlan-
sága miatt.

Ruppert: Arra való a rendőrség!

Eörfly: Ezek a kiűzött magyarok, Masaryk-
tól kezdve, fel akarják robbantani az egész világot.
Teleky feladata volt, hogy ezeket az embereket
kellő korlátok közé szorítsa. Windischgrätz tervét
is visszazoritotta. Tehát egészen világos, hogy a
most kipaltant frankhamisítási ügyről Teleky
egyáltalában nem tudott.

Hegymegi-Kis Pál kér szót.

— A frankhamisítás mellett történik egy má-
sik hamisítás is — mondja — és ez a közvéle-
mény meghamisítása. A Vázsonyi ellen elkövetett
merénylet is ennek a közvélemény-meghamisításnak
a folyamánya. Az egyik merénylőnek, Vannaynak,
a Dana Tisza közl szerepléséről olyan belügymi-
niszteri nyilatkozat jelent meg, amelyet az ország
közbiztonsága szempontjából nem tartunk kielégítő-
nek. A szegedi főkapitány azt a jelentést küldte a

DURA
BATERIE

teltgyminisztériumban, hogy Vannay Félegyházán és Kunszentmiklóson egy hamis iratot mutogatott, mintha neki a kabinetirodától volna titkos missziója. A hamis irás alapján gyűlést tartott és biztatta az embereket, hogy **legyenek készen arra, hogy fegyveresen el kell jönniök Budapestre.** Mivel ez az irás hamis volt — mondja a felszólaló — kormányzósértés foglaltatik benne, azonkívül az irás bemutatásával okirathamisítást is követett el Vannay és talán az állambiztonság szempontjából elsődrendű dolog az, ha Vannay fegyveres felkészülésre buzdít.

Majd **Rakovszki** belügyminiszter beszél, aki azt mondja, hogy a főkapitány jelentésében egyáltalán nincs szó toborzásról, sem arról, hogy Vannay fegyveres embereket akart volna Budapestre hozni. Megindult az alapos vizsgálat és a tanuk vallomásából nyilvánvaló, hogy Vannaynak nem is voltak fegyveres emberei és kijelentései nem egyebek, mint borközi állapotban tett zavaros randaliozások.

Eckhardt szólal fel ezután és kijelenti, hogy a fajvédőknek a frankügyben elfoglalt álláspontja változatlan. Azt akarja, hogy minden bűnös lakoljon.

— Saját erőnkkel kell rendet teremteni a saját portánkon és az ország érdekeinek szigorú figyelembevételével, pártpolitikától mentesen, kell likvidálnunk a frankügyet, mert a pártérdekeknek a nemzet egyetemes érdekei előtt el kell homályosulniuk. Mindennek a háboru utáni érika az oka. A nagyhatalmak a legkülönbözőbb ígéretekkel ívették be bennünket a lábunkról. Kedvező békefeltételeket és fegyverszüneti megállapodásokat ígértek és mikor kiszolgáltattuk magunkat, kijátszottak. Szóval a siker érdekében semmitől sem riadtak vissza. Megállapítandó, hogy most, amikor néhány magyar ember ugyanerre az útra tévedt, amelyen egyes nagyhatalmak már régóta haladnak, akkor ezeknek a nagyhatalmaknak nincs joguk a felháborúdszra, mert a vádlottak padjára oda kell tiltetni saját etikájukat, a trianoni békeszerződésüket is.

A beszéd lapzártakor még tart.

Egy romantikus interjú visszhangja

A „Keleti Ujság“ szombati számában egy marosvásárhelyi tudósítás jelent meg, amelyben a lap munkatársa különböző közéleti embereket szólaltatott meg az ismeretes Magyar Párti határozat ügyében. Az újságíró többek között **Dr. Engelberg Dezső**vel, a marosvásárhelyi zsidó nemzeti mozgalom egyik vezetőjével is folytatott beszélgetést. **Dr. Engelberg** ezzel kapcsolatban a következő levelet intézte szerkesztőségünkhöz:

„Igen tisztelt Szerkesztő ur!”

A legnagyobb meglepetéssel olvastam a „Keleti Ujság“ szombati számában nekem imputált nyilatkozatot. A megírás módja valóságosan visszaél az a bizalommal, amelyet az újságíró magának elkövetel s a cikk egész tartalma pontosan a megfordítottja annak, amit az újságírónak mondtam. Én a „Keleti Ujság“ munkatársának egyáltalán nem panaszkodtam, még csak lírai ellágyulásokra sem volt okom, mert hiszen a Magyar Párt marosvásárhelyi tagozatának ismeretes határozatával kapcsolatban komoly ember nem tehet mást, mint azt, hogy napirendre tér fölötte. Ugyanilyen jögon a Zs. N. Sz. marosvásárhelyi csoportja is nyilatkozhatna, hogy „tudomásul veszi, miszerint **Dr. Fekete Andor**, vagy **Sebestyén Miklós**, sőt **Bernády György** sem tagjai a csoportnak.“ E fölött azt hiszem, fölösleges vitázni.

A valóságban a „Keleti Ujság“ munkatársa és közöttem a következő beszélgetés folyt le, nem „titokzatosan és csendesen“ — amint a „Keleti Ujság“ írja, — hanem a marosvásárhelyi Magyar Párt egyik exponensének jelenlétében:

— **Az újságíró:** Nem gondolja-e ön, hogy a zsidóságnak és magyarságnak közös a sorsa.

— Nem — feleltem.

— **Az újságíró:** Hát eltagadható-e, hogy a régi Magyarországgal a zsidóság ezerszázados kulturális közösségben élt?

— Ezt nem tagadom, sőt vallom. De a **kulturális közösség nem jelent még sorsközösséget.** Az a helyzet, amelyben a népkisebbségek jelenleg Romániában élnek és amelyben közösen szenvednek, nem az illető népkisebbségek sorsa, hanem egy állapot csupán, amelynek megszüntetése ellen, minthogy annak előidéző moivumai közös forrásból fakadnak, az összes kisebbségek közös fronton harcolhatnak. A közös küzdelem azonban korántsem jelenthet egybeolvadást.

Ez volt az alap gondolata további beszélgetésünknek is s ezért volt oly nagy a meglepetésem, amikor a „Keleti Ujság“-ban kuruckodó nekibusulás-ként láttam viszont szavaimat. Illetőleg nem is szavaimat, mert a „Keleti Ujság“ munkatársa csupán egyetlen szavamat idézte, egy „nem“ szót, amelyet azután egy beteges romanticizmus szóáradatával öntött le. Az ilyen beállítások éppen az

Ha a diákság továbbra is sztrájkol bezárják a fővárosi egyetemet

Diák küldöttségek Angheliescu miniszternél

(**Bucuresti-Bukarest**, március 2. **Az Uj Kelet tudósítójától.**) Tegnap délután a különböző egyetemek kiküldöttjei megjelentek Angheliescu közoktatásiügyi miniszternél, hogy a diákság kéréseit előszóval is elterjesszék. A kolozsvári, jásii egyetemek kiküldöttjein kívül a nagyváradai jogakadémia delegátusai is megjelentek. Ott voltak továbbá a kereskedelmi akadémia delegátusai is. Mindenekelőtt az akadémiai hallgatók azt kérték, hogy kereskedelmi végzettséggel a jogra is beiratkozhasanak. A miniszter kérte a diákokat, hogy ezt a kérésüket foglalják memorandumba, hogy azt illetékes helyen előterjeszthesse.

A nagyváradai jogakadémia delegátusai azt kérték, hogy az ő speciális vizsgájukat töröljék el, mert az ország többi jogi fakultásain ilyen vizsgát nem követelnek. A miniszter válaszában kijelentette, hogy nemcsak, hogy nem törölhetik el, hanem az egész országban az összes egyetemeken kötelezővé teszik a vizsgát.

Az államtudományi iskola (Școala de Științe de

ellenkező hatást váltják ki, mint amit elérni akartak. A megértést és a közeledést csak az igazsággal lehet szolgálni.

Soraim közléséért fogadja szerkesztő ur őszinte köszönetem nyilvánítását és vagyok

Marosvásárhely, 1926. február 28.

teljes tisztelettel

Dr. Engelberg Dezső

Stat) kiküldöttjei kérik, hogy az ő iskolájukat nyilvánítsák főiskolának. Angheliescu miniszter válaszában kifejtette, hogy ebbe az iskolába 4 középiskolával is be lehet irakozni és így annak nem lehet főiskolai jellege.

A diákság vezetői ma délelőtt újból megjelentek a miniszternél, hogy a tárgyalásokat folytassák. A diákok egyébként csütörtökön nagygyűlést hívtak egybe, amelyen arról határoznak, hogy abbahagyják-e a sztrájkot, avagy folytatják.

A fővárosi egyetem szerátusa ma délelőtt ülést tartott, melyet este folytatnak.

Az az optimizmus, amely az utóbbi napokban a diáksztrájk ügyében felülkerekedett, némileg indokolatlan, mert hír szerint a tanács elhatározta, hogy amennyiben holnapig a diákság nem változtatja meg álláspontját, bezárják a fővárosi egyetemet.

Angheliescu miniszter egyébként ma délelőtt egy újabb diákküldöttséget fogadott. A küldöttség újból előadta a diákok kéréseit, a miniszter azonban negatív választ adott.

Nincsiés római utjának valódi célja: a kisantant szétrobbantása

Benes külügyminiszter irányította a tárgyalásokat. Orosz-olasz-lengyel jugoszláv-csehszlovén szövetség készül

(**Belgrád**, március 2. **Az Uj Kelet tudósítójától.**) Tegnap számunkban részletesen foglalkoztunk Nincsiés római látogatásának jelentőségével. Nincsiés látogatásának célja egyes bécsi lapok és a jugoszláv külügyminisztérium jelentése szerint az volt, hogy megbeszélje Ausztria Németországhoz való csatlakozásának kérdését s a balkáni garanciapaktummal kapcsolatos kérdéseket.

Lehet, sőt valószínű, hogy mindezekről tényleg szó esett a római találkozó, azonban jugoszláv politikai körök nyilatkozata szerint a találkozás valódi célja mégsem ezek a kérdések voltak, hanem ennél sokkal jelentősebb problémák és pedig a **kisantant likvidálásáról** szóló lehetőségek. Annál is inkább komolyan kell vennünk ezeket a verziókat, mert Nincsiés **Benes** nevében is tárgyalt, sőt az egész tárgyalás alatt távirati összeköttetésben állott a cseh külügyminiszterrel. Már pedig az tudvalevő, hogy **Benes** az Oroszország felé való orientációnak nyílt híve s pár héttel ezelőtt egyszerű kormányrendelettel akarta életbeléptetni a cseh-olasz gazdasági egyezményt.

A római találkozó tehát világeseménynek készülődik s amennyiben tényleg a kisantant felbomlására vezetne, ez Kelet-Európa helyzetében döntő jelentőségű változásokra vezetne.

A római tárgyalások valódi okaira a „Hír-lap“ című jugoszláviai magyar lap a legmegbízhatóbbnak mondott politikai körökből a következőkben mutat rá:

Benes terve a kisantant szétbomlasztása

Nincsiés külügyminiszter római utazása a kisantant közeli szétbomlásának a tervével kapcsolatos. Ez a terv **Benestől** ered. Csehszlovákia már régen szeretné magát a francia külpolitika befolyásától függetleníteni és nem titok, hogy **Lengyelországgal** együtt **Oroszország felé orientálódik.** Az orosz-lengyel szövetség eszméjének nem volt nehéz megnyerni Mussolinit, akinek franciasíllenes külpolitikájába a Benes fíle koncepció teljesen beillik. Hogy a készülő nagy kelet-európai blokkba a kisantant egységesen belépjen, annak kezdetétől fogva **Románia** a legfőbb ellenzője a beszarábiai kérdés miatt.

Minthogy **Románia** magatartásában változás nem várható, **Benes** már többször kísérletet tett arra, hogy Jugoszláviát rábírnja arra, hogy

Csehszlovákiával együtt háttá fordítson Romániának és így felbojtsa a kisantantnak nevezett államszövetséget. Nincsiés idáig húzódozott ettől a megoldástól, bár nem is egy ízben — így például az Oroszország elleni katonai konvenció kérdésében, amikor Lengyelország hajlandó lett volna Románia katonai támogatására lekötöni magát Szovjetorszország ellen, ha a másik két kisantant-állam is aláírja a konvenciót — **megtörtént, hogy Csehszlovákia és Jugoszlávia együttesen megtagadták Románia támogatását.** A kisantantot már akkor felbomlottnak tekintették, de tényleges feloszlása akkor még nem következett be azért, mert Nincsiés ragaszkodott a szövetség fentartásához. Most, ugyilátszik, sikerült **Benesnek** rávenni Nincsiésre legalább arra, hogy tárgyalásba bocsátkozzon **Mussolinival** erről a kérdéssről.

Az új szövetség tagjai

A csehszlovák külügyminiszter terve az, hogy **Jugoszlávia és Csehszlovákia — Románia nélkül — kössenek szövetséget Oroszországgal, Lengyelországgal és Oroszországgal, hogy így felszabadítsák magukat a mind nyomasztóbbá váló francia befolyás alól.** Nincsiés és **Mussolini** erről tárgyaltak Romániában. Azt természetesen nem lehet még tudni és alkalmasint soká titok marad, hogy Nincsiés milyen választ adott **Mussolininak** a **Benes-fíle** tervre vonatkozólag.

Elmarad Nincsiés párisi útja

Páris, március 2. Az „Intransigeant“ a római jugoszláv követséghez közelálló körökből nyert információk alapján azt írja, hogy **Nincsiés** külügyminiszter már nem megy **Párisba**, hanem **Rómából** egyenesen **Genuába**, a **Nápszö**vetség ülésére, fog utazni.

Belgrádból jelentik: **Ivkovics Danilo**, a külügyminisztérium sajtóirodájának a főnöke többdelmagával **Belgrádból** **Szajeba** utazott, ahol össztalálkozik **Nincsiéssel.**

Tavaszi kalap modellek

duz v'asztékban Átalaktások olcsón és pontosan **Moskovits kalapszalón, Reg. Ferd. 3.** udvar

szemü és h
országi faluc
unalmas vár
ritotta Tatre
a vagon rita
álmokat szö
gyélus királ
kincses Kold
a napsugara
lozsvári áll
szakácsnöje,
cseléd fekete
dának ez vo
és az első
kácsnót.

Már egy
gató kislány
mesebeli he
szines álmok
nem akarta
Stolcz Frida
ban gyűlölte
utánoként
rakoztatni. S
Észrevette e
elnézésével
dézsmálják a

A kis g
irigység és
esküdött. Fel
hadbírószágon

A kolozsv
tárgyalta a g
nosz guverná
a tanuk száma
zavartan hall
beszédét. Seb
enyhe tónusú
többizben ha
Valahogy nem
szoba ablakán
vaszi napsuga
vesztett kánká
ezredes nagy
Frida rámoso
céran egymás
nan, rendreut
féra kezdett
Idegesen néze
Nem akarom

Egyik had
távolítsák el
riadt lett m
helyükről, a
tak rohanni é
izgatott fant
ellen. Felugro
lobogott, szem
tűtje) odatopp
retiküljét.

A hadbírá
eseményt. Az
Dobjátok ki!
ben tört ki. S
nek és görcsü

— „Fátyul
ugrott a dobo
üsse az ügyész
tenyerek raga
padra kényszer
sen zihált, s
lobogtak az ő

A hadbíró
vissza és Stol
erőszak címén
letet azonnal
nyes szemekke
szuronyu kato

Szöve

Mesebeli herceggel álmódott és a fegyházban ébredt fel

Stoloz Frida német guvernánthadbíróóság előtt

Stoloz Frida, német guvernánthadbíróóság előtt szemü és hímvararou, ki tudja melyik merva-országi faluskából szakadt ide, ebbe az álmos, unalmas városba. Amíg a prágai gyors a hóborította Tátra bérceiben átröpítette Romániába, a vagon ritmikus zenéje kíséretében rózsaszínű álmokat szövögetett magának az eljövendő Argélus királyfiról, aki tárt karokkal várja itt, kincses Kolozsváron. Stoloz Fridát nem várta a napsugaras tavaszi reggelen senkise a kolozsvári állomáson, csak M. J. bankigazgató szakácsnője, aki elvezette új állomáshelyére. A cseléd fekete volt és szeplos. Szegény kis Fridának ez volt az első csalódása. 17 éves volt és az első pillanatban már gyűlölte a szakácsnőt.

Már egy éve gyömöszölte be a bankigazgató kislányába a német tudományt, — de a mesebeli herceg csak nem akart eljönni. A szines álmokat, rózsaszínű reményéseket csak nem akarta valóra váltani a sors kegye — és Stoloz Frida egyre idegesebb lett. És még jobban gyűlölte a szakácsnőt, akit vasárnap délutánoként két snájdig baka is igyekezett szórákoztatni. Stoloz Frida irigyelte a szakácsnőt. Észrevette egyszer, hogy a szakácsnő jóakaratai elnézésével vasárnap délutáni látogatói megdészmálják a gyümölcsöskertet.

A kis guvernánthot megkörnyékezték az irigység és bosszu gonosz manói és bosszút esküdött. Feljelentette a bakákat lopásért a hadbíróóság.

A kolozsvári VI. hadtest hadbíróósága tárgyalta a gyümölcsoltvaj bakák ügyét. A gonosz guvernánth kaján mosollyal foglalt helyet a tanuk számára fentartott helyen. Egy kicsit zavartan hallgatta az ügyész jóakaratu vádbeszédét. Sehogysem tetszett neki a tárgyalás enyhe tónusa és nemtetszésének kifejezése kép többiben hangosan kifakadt az ügyész ellen. Valahogy nem volt rendben semmi. A kicsiny szoba ablakán táncos jókedvvel tűzött be a tavaszi napsugár, gonosz pormanók járkálnak eszeveszett kánkánt a napsugarakkal és a hadbíróezredes nagyon szelíden mosolygott. Stoloz Frida rámosolygott szemével az elnökre és kacéran egymásrarkta lábait. Az ezredes zordonan, rendreutasítón nézett vissza. Az atmoszféra kezdett egyre elviselhetlenebbé válni. Idegesen nézett a hadnagy védőre: Elég volt! Nem akarom tovább hallgatni!

Egyik hadbíró javasolja a bíróságnak, hogy távolítsák el a renitens tanut. Egyszerre sötét, riadt lett minden. A butorok elmozdultak helyükről, a bírák, a vádlottak mind rá akartak rohanni és kétségbeesetten védekezett felizzagott fantáziája által elképzelt ellenségei ellen. Felugrott helyéről, (haja kuszán, vérszen lobogott, szemében a kezdődő örület baljóslatu tüze) odatoppant az elnök elé és arcába vágta retiküljét.

A hadbírák érthetetlenül nézték a szokatlan eseményt. Az ügyész rárivall a katonákra: Dobjátok ki! Stoloz Frida hiszterikus görcsökbentört ki. Szamárfület mutatott az ügyésznek és görcsösen, gnyoson kiáltotta neki:

„Fatyulok az egész hadbíróóságra!“ Felugrott a dobogóra, felemelte kezét, hogy megüsse az ügyészt, midőn kérges, durva katonatenyerek ragadták meg gyöngye karját és a padra kényszerítették. Stoloz Frida meile vérszen zihált, szemében baljóslatu, vérszen tüzei lobogtak az örületnek. Nehezen megnyugodott.

A hadbíróóság azonnal ítélethozatalra vonult vissza és Stoloz Frida nevelőnöt hatóság elleni erőszak címén 10 napi fogházra ítélte. Az ítéletet azonnal végrehajtották. Stoloz Frida könnyes szemekkel, zokogva követte a feltűzött szuronny katonákat a fogházba. (k. r.)

Március 10-én jelenti be lemondását a Bratianu-kormány

Az ellenzék is siettetti a választójogi törvényjavaslat letárgyalását. Erdély zsidósága nem kap képviselőt a szenátusban

(Bucuresti-Bukarest, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány ugylátszik méltó módon akarja befejezni négyéves törvényhozási munkásságát és a munkásságnak mintegy koronájaként terjeszti néhány nap múlva a kamara plénuma elé az új választójogi törvényjavaslatot. Ez a javaslat, amennyiben törvényerőre emelkedik, — és semmi okunk nincs kételkedni benne, hogy a liberális kormány ezt törvényjavaslatot is keresztülhajsolja — egy Romániának az egy Olaszországon kívül, ahol Mussolini diktátori eszközökkel emellette törvényerőre, a legreakciósabb választási rendszere lesz. A parlamenti szekcióban gőzerővel tárgyalják a javaslat egyes pontjait és valószínűleg ugyanilyen gyorsasággal fogják a törvényhozás házai is megszavazni. Az új választójogi javaslat tárgyalásáról alábbi tudósításunk számol be:

A választójogi javaslat tegnap már nyilvánosságra került, az egyesült ellenzék álláspontja azonban ebben a kérdésben még nem tisztázódott. Tegnap Maniu Gyula és Mihalache között fontos megbeszélések voltak ebben a kérdésben, a határozatból azonban még nem szivárgott ki semmi. Az a tény azonban, hogy a kamarai bizottságban az ellenzék is képviseltette magát, arra enged következtetni, hogy az ellenzéki vezeték megállapodtak abban, hogy a választójogi javaslat mielőbbi keresztülvitelét elősegítik és ezért résztvesznek már a bizottsági ülésen is és ott terjesztik be a szükséges kivánalmaikat.

A kamara közigazgatási bizottsága (Consiliul Administrativ) tegnap este öszeült Jonescu Badiar elnökletével a választójogi javaslat szakaszonkénti tárgyalására. A bizottságban a kormányt Tancred Constantinescu, az ellenzékét Averescu, Madgearu, Junian Dragomirescu, a

A kormány módosításai a választási javaslaton

A mai „Cuvantul“ szöszerint közli az új választójogi törvényjavaslat fontosabb rendelkezéseit. A lap szerint a kormány az utolsó pillanatban módosította a törvénytervezet 93, 94. és 95. szakaszait, amelyek ebben az új szövegzésben a következőképen szólnak:

93. §. A törvény által az egész országra megállapított mandátumok végösszegéből leszámítandó: a) azon kerületek mandátumai, ahol csak egyetlen lista van és azt választások nélkül megválasztottnak proklamálták; b) azon körzetek mandátumai, amelyekben nem folytatták le a választásokat a kerületek többségében; c) a kisebbségi csoportoknak szánt mandátumok azokban a kerületekben, ahol ezek abszolút többséget kaptak.

Az ezen levonás után fenmaradó mandátumok végösszegét felosztják az ország politikai csoportjai között az alábbi módzatok szerint:

1. Azok a többségi politikai csoportok, amelyek az egész országban a szavazatoknak több mint kétharmadát kapták meg, a többségi mandátumoknak 90 százalékát kapják.

2. Azok a többségi politikai csoportok, amelyek az országban 60 százaléknál többet, de a szavazatok végösszegének kétharmadánál kevesebbet kaptak, az összes mandátumok 85 százalékát kapják meg.

3. Azok a többségi politikai pártok, amelyek az országban az össz-szavazatoknak több mint 50 százalékát szereztek meg, de 60 százalékánál kevesebbet, a mandátumok végösszegének 80 százalékát kapják.

4. Azok a többségi politikai pártok, amelyek a szavazatok végösszegének 50 százalékánál többet, de a kétharmadánál kevesebbet kaptak, megkapják az összes mandátumok 70 százalékát.

5. Azok a többségi politikai csoportok, amelyek bármennyiszert több szavazatot kaptak,

szavazatot Hans Otto Roth, az erdélyi magyarságot Sándor József képviselte.

Megmarad a kerületi szavazás

A választójogi javaslat előadója Franasovics volt belügyminiszter, aki először nem volt hajlandó az előadói tisztet vállalni, de később abban a reményben, hogy az ő elvei a részletes tárgyalás során érvényesülni fognak, mégis elvállalta azt. Még mielőtt a javaslatot tárgyalás alá vetnék volna, Madgearu kérdést intéz a kormány képviselőiben jelenlévő Tancred Constantinescuhoz, hogy fentartják-e a kerületenkénti szavazást. Tancred Constantinescu igennel válaszol, mire megkezdődik a javaslat vitája.

Az első, második, harmadik és negyedik szakasz tárgyalásánál nincsenek észrevételek s azok felett minden vita nélkül elhaladnak.

A zsidó szenátorokat a regát nevezi ki

Az 5-ik szakasz szerint a zsidóság szenátusi képviselőjét a regátbeli zsidó szervezetek nevezik ki, mivel a csatolt területek zsidó szervezetei még nincsenek elismerve. E pont körül vita támad. Többen — Közöttük Sándor József — hangsúlyozsák, hogy ez a rendelet a csatolt területek zsidóságának elkeseredését fogja kiváltani. Határozatot nem hoztak, illetve a szakasz változatlanul megmarad.

A 7-ik szakasz arról szól, hogy a volt hadseregparancsnokok, akik legalább három hónapig az ellenséggel szembeni hadsereg élén állottak, a szenátusnak hivatalból tagjai. Madgearu, majd Averescu különböző indítványokat terjesztenek be a ponthoz, amit azonban nem fogadnak el. A 8, 9, 10 és 11-ik szakaszt minden módosítás nélkül megszavazzák. Ezzel az ülést mára halasztják.

mint a többi csoportok, mindamelltt kevesebbet az összes szavazatok egyharmadánál, a mandátumok összességének 65 százalékát fogják megkapni.

94. §. A többségi csoportoknak az előző paragrafus bármelyik esete szerint történt kielégítése után fenmaradó mandátumokat a kisebbségi csoportok között osztják fel országosan és proporcionálisan azon szavazatok számával, amelyeket mindegyik külön-külön kapott. Ennek érdekében a következő eljárás fog történni:

a) A kisebbségi csoportok által szerzett összes szavazatokat elosztják az egyes kisebbségi csoportokra leadott szavazatok számával és az így nyert hányadosokat megszorozzák a kisebbségi csoportoknak járó mandátumok számával. Az így nyert eredmény képezi mindegyik kisebbségi csoport számára a neki járó mandátumok számát.

b) Azok a kisebbségi politikai csoportok, amelyek az egész országban az összes szavazatok arányában 2 százalékál kisebb szavazatszámot kaptak, egyetlen mandátumot sem kapnak.

95. §. Bármilyen politikai csoport számára az egyes kerületekben a neki járó mandátumokat a következőképen osztják fel:

Az egyes kisebbségi csoportoknak járó mandátumokat választási körzetek szerint osztják fel az illető listák között a szavazatok százalékos arányának sorrendjében.

A többségi csoportoknak járó mandátumokat is választókerületek szerint osztják fel miután levonták belőlük a törvény által megállapított számú madátumokat az egyes kerületekben, valamint a kisebbségi politikai csoportoknak járó mandátumokat és a 94. §. 2 és 6. bekezdésében előirt madátumokat.

96. §. A mandátumoknak a jelöltek között,

amit elérni akar-
csak az igazsággal

örkesztő ur őszinta
nyok
ár 28.

jes tisztelettel
ngelberg Dezső

ol

ő iskolájukat nyil-
a miniszter válaszá-
solába 4 középisko-
gy annak nem lehet

tt újból megjelen-
yalásokat folytassák.
őkön nagygyűlést
ároznak, hogy abba-
yatják.

utóbbi napokban a
edett, némileg indo-
cs elhatározta, hogy
nem változtatja meg
egyetemet.

tént ma délelőtt egy
A küldöttség újból
miniszter azonban

élja:

jugoszláv-csehi

t fordítson Romá-
kisantantnak neve-
és idáig huzódo-
r nem is egyizben
elleni katonai
kor Lengyelország
katonai támoga-
torország ellen,
llam is aláírja a
egy Csehszlovákia
egtagadták Ro ná
ot már akkor fel-
nyulagos felozlása
be azért, mert
etség fentartásához.
Benesnek rávenni
gy tárgyalásba bo-
l a kérdésről.

uj szövetség tagjai

niszter terve az,
vakia — Románia
ret Olaszországgal,
szággal, hogy így
ind nyomasztóbbá
ncsics és Mussolini
Azt természetesen
almasint soká titok
ren választ adott
rvre vonatkozólag.

ncsics párisi úja

ransigeant“ a ró-
közélláló körökből
zt írja, hogy Nin-
nem megy Párisba,
Gaufbe, a Nipszó

vics Danilo, a kül-
nak a főnöke töb-
ba utazott, ahol

modellek

Atalaki-
onosan
Reg. Ferd. 3.

Szövőgyárak figyelmebe! Festünk bármilyen gyopju, műselyem és pamut fonalat, szintartóan, bármilyen színre. **Kristály** kálmefestő vegytisztító Cluj. 500 és gőzmozogógyár Telefon

való szétosztása az összes listáknál a jelölés sorrendjében történik. A meg nem választott jelöltekéket pótljelölteknek fogják proklamálni a megfelelő listán.

A mandátumok szétosztására szolgáló összes kalkulációknál a 0.50-nél kisebb tizedesszámokat elhanyagolják, viszont az ennél nagyobb törteket egészeknek fogják számítani.

Azokat a mandátumokat, amelyek az elfogadott választási rendszer mellett gazdátlanul maradnának, a többségi csoportoknak fogják odaadni.

A kamara feloszlata

(Bucuresti-Bukarest, március 2. Bratianu Jonel lakásán tegnap este intim megbeszélés volt a parlament munkaprogramjával kapcsolatban. Az értekezleten többek között Duce és Bratianu Vintila is részt vett. Elhatározták, hogy ez a parlament csakis a választójogi javaslatot és a kultusztörvénytervezetet szavazza meg. A kultusztörvényt még ma a parlament elé terjesztik, ha sikerül eliminálni a görögkeletiek és a görögkatolikusok között keletkezett nézeteltéréseket. Bratianu Vintila ragaszkodott ahhoz, hogy az illetéktörvénytervezet is a parlament elé kerüljön, de végül is kisebb ségben maradt.

A kamara feloszlataival kapcsolatban különféle vélemények hangzottak el. Egyesek szerint március 8-án fogja Bratianu Jonel a Házfeloszlatai dekrétumot felolvasni. Ekkor jár le ugyanis dátum szerint a parlament mandátuma. Ha azonban a két fontos törvényjavaslatot, a

kultusz- és a választójogi javaslatot nem sikerül eddig az időpontig keresztülvinni, úgy csak március 10-én kerül sor a Házfeloszlataira.

Elmaradnak a megyei választások

A megyei választások kérdését véglegesen levették napirendről. Ez a kormány semmiesetre sem fogja azt megrendezni.

Ha március 10-én oszlatják fel a Házat, Bratianu Jonel még aznap rendkívüli minisztertanácsra hívja össze a kormány tagjait és elhatározzák a kormány lemondását. A minisztertanácsról Bratianu Jonel az uralkodóhoz megy, benyújtja a lemondást. A király tudomásul veszi azt és felkéri Bratianu Jonelt, hogy az új kormány kinevezéséig vezesse tovább az ügyeket.

A parasztpárt permanens bizottsága ma délután 11 órakor Dagearu lakásán értekezletet tartott, amelyen kizárólag a választójogi javaslattal kapcsolatos politikai helyzetet vitatták meg. Megállapították, hogy a javaslat megsemmisíti az ember legelőnyösebb jogát: a választói jogot és ezért elhatározták, hogy az ellen a legteljesebb energiával fognak harcolni. Különösen a központi ügynevezett „elosztó bizottság” elvét tartják olyan eszköznek, amely bizonyos számbeli differenciákat egyik vagy másik párt javára eliminálhat. A legsúlyosabb pontja azonban a választójogi javaslatnak az a része, amely a kormány többségét 65 százalékban írja elő. Ez a parasztpárt szerint több a Mussolini-féle elvnl is. Az értekezletet este folytatják.

A zsidó kisegyzistenciák kolozsvári bankja megkapta a működési engedélyt

Nagyváradon, Szatmáron, Désen, Besztercén és Nagybányán is megalapítják a kisegyzistenciák bankját

(Cluj-Kolozsvár, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) Beszámoltunk már arról, hogy Kolozsvárt a zsidó kisegyzistenciák támogatására megalakult a *Ki-hitelbank és Takarékpénztár Részvénysasaság*, amely pénzügyi intézetet az utóbbi feladatául, hogy a zsidó kiskereskedőket és kisiparosokat ellátja olcsó hitelekkel és egy takarékosági rendszer meghonosításával igyekszik a kisegyzistenciák helyzetét biztosítani.

A bank megalakulása és a tisztikar megválasztása után a helyi inspektorátus útján működési engedély megadását kérte, amit a pénzügyminiszter 14959-926 számú végzéssel meg is adott. Az engedélyt Schwartz Jakab, az intézet igazgatója a mai napon már is vette. Ezzel egyidejűleg a bank vezetősége megtette

az előkészületeket az üzleti tevékenység megkezdésére.

A kolozsvári és a máramaroszigeti példára, ahol tudvalevőleg már előbb alakult ilyen pénzügyi intézet, Erdély több városában tervbe vették a kisegyzistenciák bankjának az alapítását. Így Szatmáron, Désen, Besztercén és Nagybányán 500-500 ezer lej alaptőkével, Nagyváradon pedig egy millió lej alaptőkével már a közeli napokban megalakul a zsidó kisegyzistenciák bankja.

A kolozsvári alapítással kapcsolatosan ma ideérkezett Aronovici Noel, a Joint Reconstruction Foundation vezérigazgatója, hogy az intézet részére nyújtandó, hosszulejáratu kölcsön feltételeit megtárgyalja.

Nagy vihar a kamarában

a választási visszaélések miatt

Az ellenzék az interpellációk öszönével ostromolja a kormányt

(Bucuresti-Bukarest, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Gheorghescu Tulcea napirend előtti a tulceai választási visszaélésekkel teszi szóvá, kéri a választás megsemmisítését. Tatarescu válaszában kijelenti, hogy a kérdés a legtöbb közigazgatási bizottság előtt áll és nem lehet a bizottság döntésének prejudikálni.

Tulcea nincsen megelégedve a válasszal, Diaconescu sértő kifejezést használ, amiért rendre utasítja az elnök. Diaconescu a következőkkel visszavág:

— Ő az én szememben nem egyéb, szavazatok meghamisítója és nincsen erkölcsi felhatalmazása arra, hogy engem rendreutasítson.

Gheorghescu Tulcea folytatja beszédét és kijelenti, hogy a tulceai prefektus a minisztérium egyes utasítására hirdette ki a pótválasztásos eredményt liberális győzelemnek.

Tatarescu: A minisztériumban nem csinálnak dicsőségeket.

Madgearu beszélni akar, de a többség nem engedi. Joanitzescu az ilfov megyei visszaéléseket teszi szóvá és különösen Bratianu rokonának Doronati prefektusnak az eljárásait bírálja.

Tatarescu: Terjesszenek elő ebben a kérdésben interpellációt, hogy felelhessek Önöknek.

Joanitzescu: Bejelentem, hogy interpellálni óhajtok ebben az ügyben.

Tatarescu: Nemcsak az ilfovi, hanem az egész országban történt választásról halljuk az interpellációt.

Mirto: Milyen bátorságra tettek szert?

Lascu Demeter szóvá teszi, hogy Nagyszalontán egy munkás, akit a sziguranca azért, hogy ellenzéki plakátokat kiragasztott, letartóztatott, a börtönben felakasztotta magát.

Tatarescu: Igaz, a kérdés azonban a bíróság előtt van és így nem nyilatkozhatom ebben a kérdésben.

Spineanu az áthelyezett bírák ügyében interpellál.

Mota parasztpárti parlamenti vizsgálóbizottságot kér mindazon profektusok ellen, akik a választásokkal visszaéléstek. A visszaéléseket egyszer már meg kell akadályozni a büntösöket bíróság elé kell állítani.

Az ellenzék kórusban kiabálja:

Ki innen, liberális banda.

Dan Sever a gyorsított bírói eljárásról szóló törvény abrogálását, vagy megsemmisítését kéri, mert a jelenlegi helyzet tarthatatlan.

Draghiciu parasztpárti az egyetemi diákok sztrájkja ügyét teszi szóvá. Nem kíván a sztrájk kérdésével foglalkozni, azonban mint volt front-harcos tisztársai nevében kötelességének tartja kijelenteni, hogy Rainer professzor ellen felhozott hazafiatlan vádak nem felelnek meg a valóságnak. Együtt küzdöttünk vele egy fronton és hazafiaság szempontjából nem eshetik kifogás alá működése.

* Brassóban hirdetések, előfizetések felvételére és reklamációkat elintéző az Uj Kelet brassói képviselője, az Elekes Hirlapiroda Str. Portii 39.

Ujvári Péterrel egy kassai kávéházban

Az idő eljárt fölöttük és csak a szívünk-höz nőtt élményeket nem tudja fakóvá koptatni az idő. Ezt tapasztaltam a napokban, amikor négyévi távollét után Kassán véletlenül ráakadtam egy mindnyájunk számára kedves és felejthetetlen íróművészre — Ujvári Péterre.

Dr. G. és anyja társaságában ültem a kávéházban, amikor az egyik sarokban megpillantottam a szikár, jellegzetes arcú író fehér lap fölé hajolva, pennával a kezében. Egyszer-mászor fölemelte a fejét és elgondolkozva a témán, kinézett az ablakon. Azután, amikor ugylátszik megtalálta a gondolat formáját, ismét nekidült az írásnak és szaporán ontotta a sorokat.

Egy ilyen pillanatot, amikor az író gondolat-munkáját végezte, asszonyi zsarnoksággal lefoglaltam magamnak. Meghagytam asztaltársamnak, menjen Ujvári Péterhez és kérje őt asztalunkhoz.

Kétkedőn, idegenkedve áll föl munkája mellől a Mester. Féluton elébe megyek.

— Lám, lám Mester, már rám sem ismer! Minden hitelezőjét csak így örököltette meg?

Kissé merész volt tőlem ez a megszólítás. Nyilván komolyan azt hitte, hogy hitelezője vagyok és röstelkedni látszott. De hát nem jött zavarba.

— Mosolyogjon asszonyom csak tovább, bizonyára meg fogom ismerni, — bátorított. Volt egyszer egy asszony Erdélyben, akit örökös mosolyáról különböztettem meg. Egyébként a mosolygó hitelező a legveszélytelenebb. Különböben parancsoljon velem. Mit törlesszek tartozásomból?

— Tartozik nekem néha néha életjelt adni magáról. Am ezzel máig is adósom maradt.

Ezután leült hozzánk és boldog hangulatban beszélt erdélyi emlékeiről: Erdély zsidóiról, arról a nagy szeretetről, amivel a zsidók most összeszervezkedtek és ahogy galutjukban meg akarják találni benső otthonukat és ahogy ezt az otthonba be akarják kapcsolni a palesztinai otthonba. Meghatódottan szólt az erdélyi zsidó asszonyok lelkes munkájáról, amihez fogható — ugymond — nem tapasztalt sem azelőtt, sem azóta. Az elragadtatás és kegyelet hangján szólt megboldogult rabbi Glasner Móséről, gyönyörű harciasságáról, bölcsességéről, törhetetlen akaraterejéről.

— El fog mulni egy-két évszázad, amíg ilyen karaktert, ilyen egyéniséget fogunk kitermelni magunkból — mondotta.

— Mit üzen Erdély zsidóságának? — kértem. — Üzenem, hogy velük vagyok, aminthogy velük voltam, amióta elszakadtam tőlük. Köszöntöm őket és jó egészséget kívánok mindnyájuknak a jó munkához!

Melegen érdeklődött a Tarbutról, az Uj Keletről, amelynek hasábjairól annyi megindító szepet és lelkesítő olvasunk tőle, érdeklődött barátai és jóemberei sorsa felől és elmondotta, hogy Pestre költözik. Ő ládát — ugymond — már elindított, a hatodik, a legkisebb és legnehezebb, azonban nem mehetett el, mert vizsztatartották — adóban.

— Vajjon mi után fizet ön adót, kedves mester, kérdeztem, csak nem a Szlovenszkóban szivott levegő után?

— Ugy van asszonyom — felelt kesernyés mosollyal — adót kell fizetnem, luxusadót. Kassán élni, ez életem legnagyobb luxusa volt.

Terveiről beszélt ezután és mindig visszavért az erdélyiekre. Lehetetlen őket elfelejteni, különösen amióta megismerte a csehországi zsidót. Kézcsókját küldi az erdélyi zsidó nőknek, az erdélyi dolgozó zsidóságnak, a chalucoknak és mindazoknak, akik Erec Jisráélért öszintén és áldozatkészen dolgoznak.

Már záróra volt, amikor elváltunk egymástól. — Találkozni szeretnék önnel — bucsuztam — boldogabb és nyugodalmasabb körülmények között. Az írásaival, remélhetőleg minél előbb fogok találkozni.

— Egy dedikált példány „A rabbi halála” kötetből biztosítva az ön számára — válaszolt.

És amikor bucsuzott, könnyű fénylő mosolyos szemében. A mosoly, amit nem tudott kipusztítani bolygó, viszontagságos élet sem ebből a nagy írónkból. Wintner Jenőné

Az Uj Kelet az
sug napl
szerkesztik: G
felelős szerkes
Az Uj Kelet el
megjeleni

— Tudnivaló
elbeszélések
adókivetések tá
közöljük a felel
Az adóval sújtó
képviselőnek jo
lul megfelelőbb
volt, a 20 nap
számít, ha nem
tessék. A felel
igazgatóság ikt
béli felelősségb
okokat, amelye
nak tartja, a fe
lamint célszerű
összes adatokat

Jau

— A span
Madridból jelen
elnök ellen meg
mától a francia
idegeinek meger
hivta Primo de
spanyol uralkod
Alfonz király u
tájában, amely
idején eddig el
A szobában, am
halmaz van már
spanyol király
kívül látható a
Ezt a lovat akk
egyszer Párisban
elabozott török
kés gyűjtemény

— Eirend
sét a Dub ut
pestről jelentik
dás, amikor Lőb
közben önvédet
Mátyás örvezet
Az elsőfokú bír
házbüntetésre
tezte az itéset
rendelte a bizor
ték újból tárg
kapott.

— Nevet
riák új utcái.
hónapokkal ez

Raso

éterrel
véházban

és csak a szívünk-
tudja fakóvá kop-
ztaltam a napokban,
tán Kasán véletlen-
indnyájunk számára
óművészre — Ujvári

agában ültem a kávé-
sarokban megpillan-
arou írók fehér lap
kezőben. Egyszer-
és elgondolkozva a
on. Azután, amikor
gondolat formáját,
és szaporán ontotta

amikor az író gondo-
szonyi zsarnoksággal
eghagytam asztaltár-
éterhez és kérje őt

ve áll föl munkája
elébe megyek.
már rá nem ismer!
gy örökitette meg?
em ez a megzólítás,
itte, hogy hitelezője
szott. De hát nem jött

nyom csak tovább, bi-
rni, — bátorított. Volt
lélyben, akit örökös
m meg. Egyébként a
szélytelenebb. Külön-
Mit törlesszek tarto-

éha néha életjelt adni
is adósom maradt.

k és boldog hangulat-
eiről: Erdély zsidóiról,
amivel a zsidók most
ogy galutjukban meg-
thonukat és ahogy ezt
kapcsolni a palesztinai
szólt az erdélyi zsidó
áról, amihez fogható
apasztalt sem azelőtt,
ás és kegyelet hangján
Glasner Móséről, gyö-
csességéről, törhetetlen

két évszázad, amig ilyen
get fogunk kitermelni

időségének? — kérdem.
lük vagyok, amint hogy
lszakadtam tőlük. Kö-
zséget kívánok mind-
oz!

t a Tarbutról, az Uj
bjairól annyi megindító
stunk tőle, érdeklődött
rsa felől és elmondotta,
látát — egymond —
k, a legkisebb és leg-
mehetett el, mert visz-

fizet ön adót, kedves
nem a Szlovenszókban

gom — felelt kesernyős
l fizetnem, luxusadót.
legnagyobb luxusa volt.
után és mindig vissza-
hetetlen őket elfelejttem,
smerte a csehországi zsi-
az erdélyi zsidó nőknél,
óságának, a chalucoknál
Erec Jiszráélért öszintén
znak.

ikor elváltunk egymástól,
tnék önnel — bucsuzni
nyugodalmassabb körü-
saival, remélhetőleg mi-
ozni.
ldány „A rabbi halála-
ön számára — válaszké-
tt, könny fénylett mo-
posoly, amit nem tudott
viszontagságos élet sem
Wintner Jenőné-

HIREK

As Uj Kelet az egyetemessé erdélyi zsidóság napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felolós szerkesztő Dr. Marton Ernő
As Uj Kelet cikkeinek kiadásánál senk a szerkesztőség engedélye nélkül nem szabad.

A mai naptár

Szerda
5686. Adár 17.
1926. március 3.

Tudnivalók az adókiutések elleni elbzezésekről. A napokban vette kezdetét az adókiutések tárgyalása. Ebből az alkalomból alább közöljük a felebbezésekre vonatkozó szabályokat: Az adóval sújtott fűlek, ép ugy, mint a kincstári képviselőnek jogában áll a kirovást 20 napon belül megfellebbezni. Ha a fel az adókiutésnél jelen volt, a 20 napos határidő az adókiutés napjától számít, ha nem volt jelen, a jegyzőkönyv közzesítésétől. A felebbezés bélyegmentes és a pénzügyigazgatóság iktatóhivatalába nyújtandó be. Az írásbeli felebbezésben részletesen meg kell jelölni az okokat, amelyek miatt az adókiutést igazságtalannak tartja, a felhozni kívánt új bizonyítékokat, valamint célszári előadni a jövedelemre vonatkozó összes adatokat és az előző évi adófizetést. Felhív-

Jaulus Morini

Juk az adozók figyelmét a kolozsvári itélő ábla leg-
utóbbi döntésére, amely szerint a felebbezési bizott-
ság előtt nem lehet érvényesíteni olyan bizonyíté-
kokat, amelyek az írásbeli memorandumban az első
tárgyalás megkezdéséig beadvia nem lettek. Ennél-
fogva a felek abban az esetben, ha jelen voltak a
tárgyaláson és a jegyzőkönyv kikészítése késik,
legelőszertben teszik, ha rövid írásbeli felebbezést
adnak be és azután később, amikor írásban is ki-
késztették nekik a jegyzőkönyvet, ennek ind ko-
láshoz igazodva, külön írásbeli memorandumban
jelentik be azokat az új bizonyítékokat, amelyeket
a II. felebbezési bizottság előtt érvényesíteni
kivánnak.

A spanyol király fekete muzeuma. Madridból jelentik: A Primo de Rivera miniszter
elők ellen megkísérelt legutóbbi merénylet alkalm-
ától a francia lapok azt közlik, hogy a tábornok
lágainak megerősítése végett a spanyol király meg-
hírtta Primo de Riverát, hogy látogassa meg a
spanyol uralkodócsalád ugynevezett fekete muzeumát.
Alfonz király ugyanis egy szobát rendezett be palo-
tájában, amelyben a gyermekkorában és uralkodása
idején eddig elkövetett merényletek emlékeit őrzik.
A szobában, amely teljesen el van sötétítve, egész
halmoz van már a bombaszilánkokból, amelyek a
spanyol király életének kioltására törték. Ezen-
kívül látható a szobában egy lónak a csontváza is.
Ezt a lovat akkor lötték ki a király alól, amikor
egyszer Párisban sétalovaglást tett. A merénylőktől
elkobzott török és pisztolyok egészi ik ki az érd-
kes gyűjteményt.

Erendelték a bizonyítás kiegészíté-
sét a Dob utcai verekedés ügyében. Buda-
pestről jelentik: A Dob utcai halálos végű vereke-
dés, amikor Lóbl József baromfikereskedő verekedés
közben önvédelemből öszeszúrta Kremmer
Mátyás érvetést, most újboti bíróság elé került.
Az elsőfokú bíróság, mint ismeretes, hatévi fogy-
házbüntetésre íelte Lóbl Józsefet, aki megfeleb-
tezte az ítéletet a Táblához. A Tábla tanácsa el-
rendelte a bizonyítás kiegészítését és tegnap kezdt
újboti tárgyalni az ügyet, Lóbl szívgöröcsöket
kapott.

Nevet kapnak a kolozsvári perifé-
riák új utcái. A kolozsvári városi tanács már
hét napokkal ezelőtt elhatározta, hogy a perifé-

Felemelték a szarvasmarhák kivíteli illetékét

Bucuresti-Bukarest, március 2. A legfőbb gazdasági tanács üléséről elterjedt azon hírek, hogy a vasárnapi lapokban megjelent tarifaredukciók nem felelnek meg a valóságnak, cáfolatot nyert. A hivatalos közlés szerint a szombaton közölt tarifakon nem történik változás, csupán annyi, hogy az ökrök és tehének kivíteli illetéke nem 5000 lej, hanem 6000 lesz darabonként. A mai ülésen elhatározták, hogy a tölgyfa talpták kivitele továbbra is tiltva marad, ellenben a bükktá talpták kivithetők a megfelelő tariták lefizetése mellett. (Rapid.)

riákon a háboru óta épült új városrészeknek nevet ad és az utcákat, valamint a házakat táblákkal látják el. Az utca-elnevezéseket a mérnöki hivatal már névjegyzékbe is foglalta és aprobálás végett a prefekturára terjesztette fel. A Fellegvárra vonatkozó utcaneveket a prefektura már elfogadta s a közeli napokban a városi mérnöki hivatal már ellátja az új nevű táblákkal. A fellegvári parcellák főútvonalát a puskaporos torony felé vezető utat Strada Gruianak nevezték el. Az ebbe nyúló utcákat sor szerint J. Coroian, N. Cristea, Macavei, V. Lucaci, A. Bunea és G. Domide nevekkel látták el. Egyik felső összekötő utának a Strada Lucatus nevet adták. A házszám-táblákat egyelőre nem készítették el éroból, hanem a ház falára olajfestéssel írják rá a számot. Az új házszám táblák ugyanis közel kétszáz lejbe kerülnek s ennek az összegnek a megfizetésével egyelőre nem akarják terhelni a tulajdonosokat és az új házigazdákat. Azok a tulajdonosok azonban, akik szépsészeti szempontból házszám-táblát akarnak házuksra illeszteni, a városi mérnöki hivatal által megrendelhetik azokat.

Rablótámadás a párisi gyorsvonat ellen. Párisból jelentik: A francia főváros és Belfor között közlekedő gyorsvonat ellen az elmúlt éjszaka Oloir la Ferriere állomáson ismeretlen tettesek rablótámadást kíséreltek meg. A rablók felugrottak a robogó vonatra, megkötözték a vészféket és általános zűrzavarban, ami erre következett, kifosztották a két postakocsit. A kár meghaladja a háromnegyedmillió frankot.

magyar-német és jargon komikus

Eljegyzés. Náthán Zsóka és Gross Géza Cluj, jegyesek.

Házasság. Bretter Erzsébet Bischitz Erő folyó hó 9-én délután 4 órator tartják esküvőjüket a Regele Ferdinand-uti neológ templomban, amelyre ezúttal jóbarátaikat és ismerősiket meghívják. (Minden külön értesítés helyett.)

Egy rejtélyes eltűnés külföldös befejezése. Tasnádi tudósítónk jelenti: Juhász Ferenc, érszöllősi segédjegyző ezelőtt hat hónappal váratlanul elhagyta hivatalát. Tavozaai helyére vonatkozólag különböző verziók voltak forgalomban. Egyik azt mondta, hogy átszökött Magyarországra, a másik verzió, hogy Váradon kórházban fekszik. Most azután kidrűt, hogy hat hónapig ott volt a faluban. A szeretője lakásán volt elrejtőzve az ágyban. Az egyik falusi embernek eljárt a szája és az eset az érszöllősi csendőrség tudomására jutott. A csendőrség azonnal felkutatva a lakást és tényleg megtalálta Juhászt a megvetett ágyban. A hat hónap alatt Juhász teljesen felismerhetetlenné vált, arca el volt torzulva a nagy szakáll és a hajmiatt. A csendőrség azonnal letartóztatta és bekísérte a zilahi ügyészséghez.

Leszállítják a norvég hadsereg létszámát. Osloból jelentik: Az államtanács elé törvényjavaslat kerül a hadseregreformról. A javaslat szerint ugy a tiszték, mint a legénység állományát a mai létszám kétharmadára csökkentik, miáltal a hadsereg kiadásai ötven millió skandináv koronáról harminc millióra szállnak le.

Speciális ernyő áruház Kolozsváron. Kolozsvárnak eddig nem volt olyan vállalata, amely speciálisan ernyőkészítéssel foglalkoznék. A város közönsége külföldről importált divaternyőre volt utalva, amelyek a magas vám miatt igen drágák. Március elején nyílt meg a Transilvania ernyő áruház Kolozsváron, amely áruház maga gyárja az ernyőket, természetesen jelentősen olcsóbb áron, mint a külföldről behozott árak ára, amelyek azonban ennek dacára felveszi a versenyt a külföldi gyártmányokkal.

Ünnepélyes filmbemutató az Ujság-irokiuban. A kolozsvári Ujságíróklubban csütörtökön, március 4-én este pontosan kilenc órakor lesz az „Opera Fantomja” című Universal Pictures Cooperation világrprodukció ünnepélyes bemutatója, amelynek főszerepét Lon Chaney alakítja. Az eseményszámba menő premierre ezúton hívjuk fel a klub tagjainak figyelmét. Belépődíj nincs.

A „Múlt és Jövő” romániai szerkesztősége. (Cluj, Str. Regina Maria 32.) kéri mindazon előfizetői, akik az ismert külföldi lapcszura miatt eddig nem juttattak utolsó számu lapjaikhoz, legyenek pár napig türelmessel, míg az elmaradt számkat pótolhatjuk, miután bukaresti elítkezés a választások miatt késleltette a lap megérkezését. Egyben tudatjuk a t. előfizetőinkkel, hogy gyönyörű és a kiállítási áron aluli olcsó színes Abel Pann és Lilien reprodukciók érkeztek a szerkesztőségbe, Abel Pann 250 — Lilien 120 — leiert, azonkívül új könyvek és biblia.

Rádió fogják továbbítani a Népszövetség ülésén tartott beszédeket. Genfből jelentik: A Népszövetség rendkívüli ülésének tartama alatt kísérleteket tesznek arra, hogy az ott elhangzó beszédeket nagyobb távolságra továbbítsák. A március 10-iki ülésre várják a legfontosabb felszólalásokat, amelyeket rádió útján továbbítanak a világ minden részébe.

Tegnap kivégezték Trebitsch Linkoln fiát. Londonból jelentik: A magyarországi származású Trebitsch Linkoln fiát, akit rablógyilkosságért az itteni bíróság néhány héttel ezelőtt halálra ítélt, tegnap hajnalban kivégezték. A kivégzés előtt egy órával érkezett meg az angol fővárosba a halálraítélet apja, aki a siralomházban érzékeny búcsút vett fiától.

Nagyváradon hirdetések, előfizetéseket felvesz és reklamációkat elintéz az Uj Kelet nagyváradai képviselője, Blum Zsigmond, Ezredévi emléktér 2. (ernyőüzlet.) Lakása Vámbáz-u. 51.

a CENTRAL BAR-ban! SPORT

Bajnoki mérkőzések csütörtökön. A kolozsvári futballszaksztály legutóbbi ülésén hozott határozata értelmében holnap játszik 1-2 az ós:ról a váratlan hideg beállta folytán elmaradt bajnoki mérkőzéseket. A határozat alapján csütörtökön a következő I. osztályu bajnoki mérkőzések kerülnek lebonyolításra. Városi pálya. 1 órakor Academia — Vasas, bíró Ciucel. 3 órakor Universitatea — Victoria, bíró Moldován. CFR pálya. 2 órakor Husos — RMS bíró Petrán.

Hakoah győzelme a WAC fölött. Az osztrák bajnoki szezon első fordulóján a Hakoah 2:1 (2:0) arányban szerencsés győzelmet aratott jékképeségű ellenfele fölött. A gólokat egy 20 méteres szabadugásból Gattmann és Schwartz lötték.

A bécsi Amatőrök Kolozsváron. A „Neues Wiener Journal” értesülése szerint a világhírű bécsi proficsapat május 1-én és 2-án két mérkőzést játszik Kolozsváron. Ha a kitűnő bécsi lap információja megfelel a valóságnak, ugy Kolozsvár meccslátogatóinak hosszú szünet után végre ismét igazi sportélményben lesz része. A bécsi Amatőrök a legelső klasszist képviselik és ma a vezető helyet foglalják el az osztrák bajnokságban.

Külföldi eredmények: London, Skócia — Írország 4:0 (2:0). Bécs, Vienna — Weisse Elf 12:1 (3:0). Sportklub — Vorwärts 4:2 (3:0).

Palesztina legujabb és legtökéletesebb falitérképe 100 lej az Uj Kelet könyvosztályában.

Rasol, Mirjam, késnélküli borotváló por a legjobb, legkiadósabb és legolcsóbb. Egyedüli készítő Spitz Sámuel feslőkkesek. Carel-Mare Körjen árajánlatot

KÖZGAZDASÁG

Életbeléptetik

a vas- és fémipari cikkek új behozatali vámját

Milyen vámokat állapítottak meg az új vámnomenklaturában. Megkezdték a textililletékek tárgyalását

(Uj Kolozsvár, március 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) Közöltük már, hogy az új behozatali vámnomenklatura elkészítésével kapcsolatosan az albizottságok előterjesztése alapján a Legfőbb vámbizottság, amely plenáris ülésen tárgyalta az egyes behozatali cikkek új osztályozását, befejezte a vas- és fémipari cikkek behozatalára vonatkozó tárgyalásokat. A vámbizottság e cikkek nomenklaturáját, amelyek 480-734-ig terjedő vámtételek alatt szerepelnek, jóváhagyás végett Bratianu Vintila pénzügyminiszter elé terjesztette, aki előreláthatólag e hó 15-ig a vas- és fémipari cikkek behozatalára vonatkozó új rendszert életbe fogja léptetni.

Alkalmunk volt erről a kérdéssel a fővámbizottság egyik tagjával beszélgetést folytatni, aki kifejtette, hogy az új vámnomenklatura, bár egyesek nem tartják teljesen kielégítőnek, nagyon alapos munkával összeállítva és az albizottság jelentése alapján a Legfőbb vámbizottság íyekezett úgy elkészíteni, hogy a gazdasági élet szempontjaitól teljesen megfelelő legyen. Ezért különösen súlyt fektetett egyes cikkek pontos értékelésére és itt a belföldi árak mellett figyelembe vette a külföldi árakat is. Az új vámnomenklaturában azokkal a cikkekkel, amelyeket belföldön csak kis mértékben, vagy egyáltalában nem állítanak elő, értéküknek maximum öt százalékát állapította meg vám gyanánt. Ugyanilyen alacsony vámot rött ki a belföldi ipar feldolgozására érkező nyersanyagokra is. Azokkal a cikkekkel, amelyeknek behozatala a

fogyasztás szempontjából fontos ugyan, de termelésükkel széles rétegek foglalkoznak, az értéknek 5-15 százalékát rötták bi vámmal, míg azoknak a gyártmányoknak behozatali vámját, amelyeket elegendő mennyiségben gyártanak belföldön, sőt export szempontjából is figyelembe jöhetnek, az érték 15-30 százalékában állapították meg.

Megjegyezzük, hogy ezzel az utóbbi vámmegállapítással a belföldi gyártóipar egyáltalában nincsen megelégedve és azt hangoztatja, hogy a vámbizottság figyelmen kívül hagyta a belföldi ipar érdekeit, mert a 15-30 százalékos vám nem nyújt elegendő védelmet és ennek illusztrálására hivatkoznak arra, hogy külföldön 70-80 százalékos vámokkal támogatják a belföldi ipart.

Ugyancsak kifogások merültek fel aziránt is, hogy az új vámnomenklaturát nem egységesen, hanem részletekben léptetik életbe, miáltal azok a szakmák, amelyeknek termékeit csak későbbi időpontban fogják tárgyalni, hátrányos helyzetbe kerülnek azokkal az ipari csoportokkal szemben, amelyeknek produktumaira már az új behozatali vámnomenklaturát alkalmazzák. Ezzel szemben vélemények hangzanak, amelyek igazolják ezt az eljárást, mert remélik, hogy a vámnomenklatura részleges életbeléptetése is jótékonyan fogja éreztetni hatását úgy a kül-, mint a belkereskedelem szempontjából.

A vas- és fémipari cikkek után a legfőbb vámbizottság a textil-szakmához tartozó cikkeket vette tárgyalás alá, amelyeket előreláthatólag a hét végére fognak befejezni.

kénti vámját 17 korona 40 fillérre emelték fel. A sörárpa vámja március elsejétől kezdve 5 korona 60 fillérről 8 korona 40 fillérre emelkedett. Ugyanilyen összegre emelkedik a takarmányárpa vámja is. A zab vámja, továbbra is 9 korona 60 fillér marad, mint eddig. Ugyanigy változatlan marad a köles vámja is. A buza liszt és a buzaörlemények után, amelyek februárban vámentesek voltak, március elsejétől fogva métermázsánként 22 koronát kell fizetni. Rozslisztra az eddigi 16 koronás vám helyett 24 koronát szabtak ki. Az árpaörlemények az eddigi 16 koronás vám helyett 24 koronás vámmegterheltesben részesülnek. A zabörlemények vámját meghagyták eddigi 16 koronában és a kölesörleményekét 24 koronában.

Megérkezett a részvénytársasági adóvallomások beadási határidejének meghosszabbítására vonatkozó rendelet. Elsőnek jelentette az Uj Kelet, hogy a pénzügyminisztérium a részvénytársaságok adóbevallási határidejét az érdekeltek intervenciójára, március 31-ig meghosszabbította. Az erre vonatkozó rendelet ma érkezett meg a kolozsvári pénzügyi adminisztrációhoz és így a határidő-meghosszabbítás a kolozsvári pénzügyi adminisztráció területére is érvénybe lépett. A rendelkezés szerint azoknak a részvénytársaságoknak az adóbevallását, amelyek március 31. után lesznek beadva, csupán informatív jelleggel fogják figyelembe venni az adók megállapításánál.

A természetes energiákkal dolgozó vállalatok bejelentési kötelezettsége. Ismertettük már az iparügyi minisztériumnak azt a rendeletét, amellyel a természetes energiákkal dolgozó vállalatok bejelentési kötelezettségét április elsejéig meghosszabbította. A nagyiparosok és munkaadók kolozsvári szövetsége felhívja az érdekelteket val

lalatokat arra, hogy bejelentési kötelezettségüknek a fenti időpontig feltétlenül tegyenek eleget, mert az iparügyi minisztériumtól nyert értesülés szerint a bejelentésre vonatkozó határidőt semmi körülmények között sem fogják meghosszabbítani.

Uj kormánybiztos a Banca Natională. Bukarestből jelentik: Gheorghiu pénzügyi államtitkárt kinevezték a Banca Nationalăhoz igazgatónak. Joanovici volt statisztikahivatali vezérigazgató a Banca Nationalăhoz kormánybiztosnak lett kinevezve.

Áprilisban életbeléptetik az új vasúti szállítási tarifát. Bukarestből jelentik: Az új CFR szállítási osztályozás elkészítésével kapcsolatos munkálatok, kiszivárgott hírek szerint, igen előrehaladó stádiumban vannak. Igen nagy megnyugvást kelt, hogy a tarifa-bizottság minden adatot figyelembe vesz, amely igazolja valamely cikknek alacsony, vagy magas szállítási díjtételét. Az eddigi hat tarifa-osztály helyett kilenc szállítási nomenklaturát alkotnak, hogy az érték-differenciákat mielőbb jobban elkülöníthessék egymástól. Az új szállítási osztályozás életbeléptetése előreláthatólag április első felére várható, mert a tarifa-bizottság a hét végére befejezi munkálatait. Mintán a vezérigazgatóság is átanulmányozta a tarifa bizottság javaslatát, a négyes autonóm igazgatóság elé kerül az ügy, aki jóváhagyás végett a minisztertanács elé terjeszti. Az új szállítási osztályozásnak a négy rendszer kategórián kívül öt speciális kategóriája lesz, amelyekben nagyjában az alábbi értékű áruk lesznek csoportosítva: a legolcsóbb szállítási tétel lesz az ötödik speciális kategóriának, amelybe az ezer lej értékig terjedő áruk szállítását vették be, de csak azon esetben, ha e cikkek szállítása nemzetgazdasági szempontból figyelembe jöhetnek. A negyedik kategóriába az 5-6000, a harmadik kategóriába 12-15000, a második kategóriába 30-40000 és a speciális első kategóriába a százezer és azonfelüli vagonértékű cikkek kerülnek.

Közgazdasági Bank R.t. (Kolozsvár, Strada Memorandului 20.) devizaosztálya legolcsóbb napi árak mellett teljesít külföldi átutalást. Vez és elad mindenféle valutát és devizát. Telefonszámok: 10-37, 4-94 és 9-49.

Bécsi marhavásár. (Saborsky és Fiai cég jelentése.) A mai bécsi marhavásáron felhajtás volt 3000 darab. Ebből volt romániai áru 918 darab. Az irányzat lanya. Árak: I-a áruk 145-175, II-a 110-140 schilling.

Saborsky József és Fiai cég
Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgőncim: Saborskysöhne
Wien - Előállat-küldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien ST. Marx. - Huskületemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthall

TÖZSDE
Március 2-án
A lej Zürichben 220.50, Párisban —, Budapestben —, Bécsben —
Kolozsvár. Az irányzat továbbra is lanya. Üzletkötés minimális. Az árfolyamok a következők:
Bécs 32.60-32.70, Prága 6.86-6.88, Budapest 305-310, Páris 8.50-8.55, Zürich 44.60-44.80, Newyork 231.00-232.50, London 1126-1132, Milánó 9.30-9.40.
Zürich. Zárlat: Berlin 123.75, Amsterdam 208.05, Newyork 519.50, London 2524.00, Páris 1902.00, Milánó 2087.00, Prága 1539.50, Budapest 72.80, Belgrád 914.50, Bukarest 220.50, Varsó 65.00, Bécs 73.20.
Bukarest. Devizák: Páris 8.53, Berlin —, London 1129, Newyork 230.00, Milánó 9.35, Zürich 44.70, Bécs 32.80, Prága 6.84, Budapest —
Bukarest. Valuták: Napoleon —, német márka 56.00, leva 1.70, török lira 125, font sterling 1160, francia frank 8.70, svájci frank 45.90, olasz lira 9.60, drachma —, dinár 430, dollár 237.50, lengyel forint 33.00, osztrák schilling 33.60, magyar korona 33.50, cseh korona 7.10, belga frank 10.35, holland forint 96.00.

Megnyilt **Megnyilt**
Transsylvania Ernyőáruház
Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 17. szám alatt
Mielőtt enyőt vásárolna, tekintse meg saját gyártmányu dus enyő-
raktárat vételező-
telezettség nélkül.
Speciális
ornyőáruház
Behuzásokat és mindenféle javításokat elvállalok.

Zsák
Ponyva
Mindennemű célokra legelőnyösebben beszerezhető
Albala Izsó
Timisoara
Piata Traian No 10

Szerda 1
SZINI
Engem sz
mu:sika egy
változó érzés
rajzol: Földi
ban. Forgács
nünk, Homol
sz első falvo
latát. Puská
jelenetet és j
gu'atos, ének
este lesz,
Alexandra
he yáru első
dig. Szinte
végig az elő
szert hoz sz
Leővey L
a színház Le
nek jubileum
b n Leővey
Szerda: Az
Leó mő
Bérlesz
kal. So
Csitörték:
második
térlet
Pénteken: E
szór. Pr
Szombaton d
ifjusá i
désének
he yáru
vics Jer
Szombat este
születbe
László
szám: 2
Vasárnap déle
(Rendes
Vasárnap d lu
aszoroy.
Iháez
Sorozats
Vasárnap délu
donság i
zatszám
Vasárnap este
cészer.
Kirácsot
Andorr
Hátton: Ege
83 szám
Kedden: Alex
Rendes
Gabella-je
kőayv
Erdély leg
Zong
TR
Szállit zong
legelőnyöse
Több ezer
Vidékre szá
Tánc- és

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleménye

Engem szeress! Jazz-band, sráml-zene, cigáry-musika együttes hangula a teszi ki azt a folyton változó érzést, amit egy kispolgári milióban megérez az ember. Földi Mihály az Engem szeress c. kigjátékban. Forgács és Baróti mulatójelenetét k li ki mel nek, Homokay és Marsi Gizi groteszk-simmijét, az első felvonásbeli historcsma róciás zenehangulatát. Puskás Béla zenekarával kíséri a mulató-jelenetet és jazz band, sráml-zen: kíséri ezt a hangulatos, énekes vígjátékot. Bemutatója pénteken este lesz.

Alexandra — rendes helyárrakkal. A rendes helyárrak eladásait még többen látogatják, mint eddig. Szinte minden este zsúfolt nézőtér tapsolja végig az előadást, mely minden este újabb és újabb színt hoz színészeknek, szerzőknek egyaránt.

Leővey Leó jubileuma. Szerdán este tartja meg a színház Leővey Ló 30 éves színészi működésének jubileumát. Az ezred apja kerül színre, melyben Leővey Leó egyik briliáns szerepét játssza.

Magyar Színház esti műsora

Szerda: Az ezred apja. (Ünnepi előadás Leővey Leó művészi működésének 30-ik évfordulóján. Bérletszűnetben. Mérsé eltan emelt helyárrakkal. Sorozatszám: 269).

Csütörtök: Az ezred apja. (A Leővey-jubileum második estje. Rendes helyárrakkal. Napi bérlet 81 szám. A. Sorozatszám: 270).

Pénteken: Engem szeress! (Énekes újdonság először. Premiérbérlet 41 szám. Sorozatszám 271)

Sombaton délután 4 órákor: Liliomfi. (Redakvili ifjúsági előadás Leővey Leó művészi működésének 30-ik évfordulója alkalmából Olcsó helyárrakkal. Bevezető előadást tart: Jano vic János dr. Sorozatszám: 272).

Sombaton este 8 órákor: Orlov. (28-adszor. Bérlet szűnetben. Lengyel Irénnel, Neményi Lilivel, László Aladárral, Ibász Aladárral. Sorozatszám: 273).

Vasárnap délelőtt 10 1/2 órákor: Barisszia matiné. (Rendes esti helyárrakkal. Sorozatszám: 274).

Vasárnap délután 2 1/2 órákor: A hamuigi menyasszony. (Lengyel Irénnel, Neményi Lilivel, Ibász Aladárral. Mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám: 275)

Vasárnap délután 6 órákor: Engem szeress! (Újdonság másodszer. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám: 276).

Vasárnap este kilencórákor: Alexandra. (Kilencórákos. Rendes helyárrakkal. Bérletszűnetben. Károlyosi Ilivel, Neményi Lilivel, László Aladárral, Ibász Aladárral. Sorozatszám: 277).

Hétfőn: Engem szeress! (Harmadszor. Napi bérlet 83 szám. A. Sorozatszám: 278).

Keddén: Alexandra (Tizedszer. Bérletszűnetben. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám: 279).

Gabella-jegyek Révész Ernő
színházyomdája — Marosvásárhely

Lloyd Expr.
Telefon 419

Erdély legrégibb és legmegbízhatóbb
zongora raktára
Cluj, Str. Saguna 14.

TRISKA I.

Szállít zongorát, pianót gyári árban, a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett. Több ezer elismerő irat megtekinthető. Vidékre szállítási költségeit a cég viseli.
Tánc- és művészlemezek, beszélőgépek raktáron.

Telefon:
2-28,
10-47

SZÉP NYOMTATVÁNY
A LEGJOBB REKLÁM

Kadima-nyomda

Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10

Készülnek

Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészi kivitelű levélpapírok, béli és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Kérjen ajánlatot

Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

Gondolja meg Ön

vajjon a „valódi Franck a kávédarálóval“ tudna-e mindenütt oly könnyen tért hódítani, ha minőségét a háziasszonyok már rég fel nem ismerték volna?

MARTIN PAL Jun.

Cluj, Piata Mihail Viteazul 25.
כשר ועלכווארען פאבריק
ערציינט אללערליי ועלכווארען
פאבריקעס ווערען פראדעס פער נאכנאכט
פערקויפט. פרייסקאפאנס אונד דער וואס
פערלענגט.

A legjobb cipőkrém

Kérje mindenütt.

Raktár: Bucuresti, Str. Ana Davila No 1.

Rézarmaturák

viz, gáz és gőzhöz, valamint nickelezett sárgaréz toalettcikkek gyári lerakata.

ELECTRONIDRO

Vadász & Comp

műszaki vállalata — Cluj

Calea Regele Ferdinand 65.

Telefon 3-84.

Egy házból sem hiányozhat a VALDA fele pastila

Ezen kitűnő belélegző szer, megvédi a hidegtől, nedvességtől, pörtől és baccilusoktól. Biztosítja a torok, mell és tüdő betegségei elleni hatóanyagot.

Ezen kitűnő készítmény minden gyerek, felnőtt és öreg részére helyt kell hogy találjon minden ház és családban. Vegyen még ma egy doboz.

Valda Pasillát

A doboz kétszeresére kapható minden gyógyszertárban és drogueriában

Csakis a H. CANONNE, Paris francia felírású doboz valódi

Kérjen mindenütt

Pierre borotva-pengét.

A legjobb fémkeverék, a legtekélyesebb gyártmány. Garantált minőség.

1800

kötelezettségüknek gyének eleget, mert ért értesülés szerint őt semmi körülmény zabbítani.

Banca Nationala-georghiu pénzügyi Nationalához igaz-hivatali vezérigaz-mánybiztosnak lett

etik az új vasuti jelentik: Az új itésével kapcsolatos erint, igen elkre-nagy megnyugvást den adatot figye-mely cikknek ala-tételét. Az eddigi szállítási nomen-differenciákat mitél

. Az új szállítási eláthatólag április a-bizottság a hét-tán a vezérigazga-bizottság javaslatát, lé kerül az ügy-tertanács elé ter-snak a négy ren-s kategóriája lesz, értékű árak lsz-szállítási tétele lesz amelybe az ezer-át vették be, de szállítása nemzet-be jöhetnek. A 0, a harmadik ka-t kategóriába 30-góriába a százezer keülnék.

R-t. (Kolozsvár, osztálya legolcsóbb di átutalást. Vez devizát. Telefon-49.

Saborsky és Fiai rhavásáron felhajtás nániai áru 918 da-La árak 145-

Fial cég

m: Saborskysöhone ne: Saborsky József küldemények címe Grossmarkthall

6-86-6-88, Buda-5, Zürich 44 60-0, London 1126-

28-75, Amsterdam ion 2524-00, Paris ga 1539-50, Buda-Bukarest 220-50.

aris 8-53, Berlin 280-00, Milánó 80, Prága 6 84.

on —, német k lira 125, ton 70, svájci frank uma —, dinár nt 33 00, osztrák 83-50, cseh korona forint 96 00.

emű célokra ben beszerezhető

la Izsé isocara

raian No 10

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri díj évről egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 300/0 kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő

Figyelem!

Figyelem!

עֵרְמֵת אֶרְמֵת

megnagyobbítva és újonnan átalakítva 100 személy részére megnyitottam. Lakodalmak és házasítók rendezését jótanácsos vállalom. **Öz. GROSZ ADOLFÉ, Oradea,** Str. Nicolai Jorja (Zöld utca) 10. szám.

Klári! Várunk Szigeten. Dorobantilor No 2. Vagy választ e lapban. 700

Műhímzés

Elvállalom zsidótemplomok (thorá) díszítését, thóra-írók, asztalté-ítőknek, estélyi ruháknak, paravánoknak, divánpárnáknak, és mindenemű kézimunkák-készítését, ezüsttel vagy selyemmel való műhímzését a legújabb, eredeti francia hímzéssel és modern hímzési módszerrel is. — **Nagy Matild, Strada Tunaier (Zapolya u.) 17. a.**

Ügyes gyors és gépirórt készítek, cím a kiadóban. 730

Kétszoba konyha, előszoba, fürdőszoba, összes mellékhelyiségekkel, szép, modern bútorral, központ-hoz közel, kertes villában kiadó. Cím a kiadóban. 733

Nyersborkövet velek legmagasabb napi árban. Iom Arnold Arad. 671

Eladó egy ebédlő asztal, egy bútor, egy antique, salon asztal, egy garzon modern új ruhaszekrény, egy meleg védő, egy kényes szekrény, egy kassza, két antikv. Tablou és sok szép vadászati trofea. Értekezni lehet Str. Regimentului No 4. (Kereszt utca 4 szám) alatt.)

Egy jó házból való fiú bűrkerekeskedő tanulónak fizetés nélküli felvételre ajánlom. Cím a kiadóban.

Palesztinában eladó régi zsidóknak Karmelen már épülő városában legszebb helyen, négy dunamos telek. Karpner, Cluj Hajdu-utca 3. 724

Egy VII. gimnáziumot végzett zsidó fiatal ember bármilyen irodalmi vagy gyakorlati állást keres, vidéken is. Szíves ajánlatokat „Gyakornok” jellegére a kiadóba kér. 731

Keresek a belvárosban egy szoba konyhá; lakást azonnal beköltözésre. Lehetőleg fürdőszobával. — „Jól fizetek” jellegére a lap kiadóhivatala továbbítja.

Jó megjelenésű, lehetőleg leprajeszteshez értő, ügyes orvost, akik elfogadható biztosítékot tudnak nyújtani, keres husz esztendő óta megjező előkelő folyóirat, Str. Regina Maria 32.

Ha olcsón és jól akar főzni, vegyen dr. Szentpéteriné féle szakácskönyvet, amely az összes zöldségfélék és gyümölcsök befőzés módját, továbbá a legkülönfélébb ételek gazdaságos előállítási módját tartalmazza, eddig már 25,000 példány forgalomban. Kapható az UJ KELET könyvostályában és Füssy J. könyvkiadónál, Tordán.

Temesváron,

Józs. város főutcáján,

nagy üzlethelyiség,

southern raktárral, minden célra, de különösen technikai célokra alkalmas,

átadó.

Megkeresésért „A. B.” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

CANADIAN PACIFIC
A VILÁG LEGNAGYOBB KANADAI VASUT ÉS HAJÓSTÁRSASÁGA

61 GÖZÖS 500000 TONNA VASUT
20000 KÉRFÖLD VASUT

AMERIKA AUSTRALIA JAPAN S. VILÁG
EUROPA KANADA ÚJ ZEELAND
KORULÖVEZI A FÖLD KÉTRÉSZÉT

CSAK 4 NAPI VIZI ÚT AMERIKÁBA ÉS KANADÁBA
RENDSZERES GYORSHAJÓZÁRAT AZ ÖSSZES HIKÖTÖKEBŐL

ANTWERPEN CHERBOURG HAMBURG LIVERPOOL SOUTHAMPTON
AVILÁGHÍRŰ KÉNYELMES „EMPRESS” ÉS „MONDOLAS” GÖZÖSKÉNYEL
LEGNAGYOBB KÉNYELEM NY. OSZTÁLYU HAJÓTÍPUS 2, 4 ÉS 6 ÁGYVAL ELSŐRANGU KÖNYHAI

KANADA-AMERIKA STR. ÖSSZES ÁLLOMÁSÁIRA A PACIFIC PARTVIDÉKEN

FELVILÁGOSÍTÁSOKAT UTAZÁS ÉS IRATOKRA VONATKÓZÓLAG DÍJMENTESEN ADA KÉPVISELET!

CANADIAN PACIFIC BUKAREST
ARAD CERNAUTI CHISINAU TIMISOARA
STR. COLONEL PAULIAN 11. HOTEL BRISTOL RUDELESPLATZ 1. STR. SÎMBĂCINO 35. HOTEL COPIANA AZ ALLOMASOK SZERENÉSE

PARFUMURI-PUDRE-LOTIUNI

LT-PIVER

AZURÉA POMPÉIA
FLORAMYE TRÉFLE INCARNAT

CERETI PRETUTINDENI
„PUDRA FRUMUSETII”
L. T. PIVER

VIOLETTE, CHYPRE, FOUGÈRE, OEILLET, MUGUET

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb bővényszári, mert ez tisztia, egészséges és kiadós!

Főlisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigorúan ortodox rituális előírás szerinti.

Képviselet: **HARTIG & HIENZ Cso.**
Str. Juliu Mariu 8. Telefon 1-18.

UJ KELET KÖNYVOSTÁLYA

Cluj, Str. Baron L. Pop 10

Zsidó irodalom (Német nyelven)

Achad Haam: Am Scheidewege I II. ...	924
Agnon: Der Verstoßene ...	175
— Und das Krumme wird gerade (Hab ein)	175
—	220
Max Brod: Im kampf um das Judentum	100
Brau: Ein kurzer Gang durch die jüd. Geschichte ...	45
Bergmann: Worte Mosis ...	200
Bernfeld: Die jüdische Literatur ...	175
— Kinderheim Baumgarten ...	150
Berstein: Der Zionismus ...	32
Beer: Der Frau im izr. alertum ...	35
Buber: Die Jüdische Bewegung I-II ...	290
Bermann: Palestina (Ein Reisebuch) ...	80
Bialik: Essays ...	280
— (Leinen) ...	345
Dubnow: Jüdische Geschichte ...	100
Cohn: Fremden in Palästina ...	90
Glückel von Hammeln. Denkwürdigkeiten	295
Goldstein: Jüd. Nationaleratur ...	62
Grosch: Dr. Simon Ahron ...	40
Gronemann: Hawdloh und Zapfenreich (Leinen)	230
—	320
H. George: Moses der Gesetzgeber ...	35
Granovsky: Problem der Bodenpolitik in Palestina ...	145
— (Geb.)	205
Friedemann: Das Leben Herzls ...	145
Teodor Herzls Tagebücher I-II III (Lein.)	170
— Zionistisch Schriften (Geb.) ...	240
— Der Judenstaat ...	60
Hermann: Nathan Birnbaum ...	62
Kann: Erez Jisrael das Jüdische Land	150
Lehmann: Der Aufbau des jüd. Palestina	32
Peretz: Chassidische Geschichten ...	195
Iskor: Ein Gedankbuch ...	130
Jüdische Literatur durch zwei Jahrtaus.	150
David Koigen: Der moralische Gott ...	175
Krupnik: Die jüdische Partaiea ...	32
Margulies: Kritik des Zionismus ...	260
Mendele Moicher S urim: Sch'omele (geb.)	320
— Sch'omele (Leinen) ...	400
— Die Mähre (Geb.) ...	260
— (Leinen) ...	320
— Die Wunschring (Geb.) ...	320
— (Leinen) ...	375
Nordau: Zionistische Schriften ...	375
Nossig: Juden und Polen ...	80
Rupin: Der Aufbau des Landes Jisrael	220
Robinson: David Wolfson (Geb.) ...	175
Schuller: Der Bessenadel der Juden ...	62
Schalom Asch: Kleine Geschichten ...	145
— Die Erde ...	40
Sch. Alejchem: Marienbad (Roman) ...	165
Scherbel: Jüdische Ärzte ...	50
Staub: Jüdische Wanderungen ...	120
Trumpdorfer: Tagebücher ...	375
— (Leinen) ...	435
Der Jude 1923. évfolyam ...	60
Wilbuschewitsch: Aussichten der Industrie in Palestina ...	675
Der Jude 1924 évfolyam ...	675
Erez Jisrael (3, 4, 5) ...	30
Der XII. Zionistenkongress (1921) ...	80

Szerkesztőség hivatal és ny. Cluj-Kolozsvár, S. L. Pop (Br. saia) Telefon: Szerk. és kiadó 977, 228 és Es. N. Sz. — Egy szám ára pártól és vidéken Bukarestben —

1926 Csütörtök

Lombro
A Bratianu vényjavaslat kaminiszterelnök a kat az emberek gyártanak, Lomb vizsgálatni. A helyes uton jár tette, legfeljebb romániai politilombrosi mérté több politikusat szerrel kellene döböntő eredménül bebizonyítan és a hatalomra bünözök egy érd a hatalmat vége politikát pedig a szerszámnak alk
A patológia is divatban, ha eluralkodott a jó sek és a jóhiszem Ez a patológia e tudományosabb h van szerelve a mányával, a mány minden l ha kell: istentel kódo és brutális és tömegeket led lom, amelytől m mester szörnyed sen viaszapoltyan
Az ideggyógyos runk egy szörnyű szak pszichozisá, ből emelkedett k egész világot. Ahh és gonoszság uralc gyöngesége is szü kodik. Eppen ezé most kell eldölnie tálni a világnak a az egész világ, va fékező ereje kénys megbomlott akarat
A Vajda-féle p egyetemes népakar ten keresztül talá Egy csomó örült g magát lángésznek lángész szédíti a t vizsgálat után kitü pedig a lángészben s az örületben is v ról napra találkozu „alkotásokkal”, ar nek és az örületne compositum az uj tervezet is, amely annyiban, hogy az lesett meg s közel haz is, mert a lehe iteni. A látszatnak műve ez a javaslat telenebb hatalmi ö
Mindenesetre b tikusok között is a veszik a mai poli azzal, hogy észre tetésére törekednek között Románia P gának bizonyos jel a maga tudomány vagyis az antiszociá keretének tekintjük